

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 10/2008

Cena \$ 2.50

OCTOBER 2008

Poutní kaple Andělů strážných v Sušici

Město Sušice se nachází v okrese Klatovy v Šumavském podhůří a dnes je známé po celém světě výrobou zápalek. Vzniklo v souvislosti s ryžováním zlata na horním toku Otavy v raném středověku. Původní osadu založili bavorští Bogenové a Přemysl Otakar II. ji roku 1273 povýšil na královské město. Výhodná poloha na staré obchodní cestě podminila další rozvoj Sušice. Děkanský kostel sv. Václava byl postaven v gotickém slohu po roce 1322. Poutní tradice Sušice souvisí s působením zdejších kapucínů, jejichž klášter založil roku 1651 Ferdinand III. v blízkosti starobylého špitálního, později hřbitovního kostela Panny Marie na předměstí za řekou z druhé poloviny 14. století. Zde je uctíván milostný obraz Bolestné Panny Marie Sušické.

Hlavním poutním místem Sušice je však kaple Andělů strážných na blízkém vrchu Stráž. Vytváří nádhernou dominantu města a místními bývá důvěrně nazývána „Andělíček“. Vrch Stráž, který se nachází ve výšce 551 metrů nad mořem a město převyšuje o 85 metrů dostal svoje jméno od hlídek, které zde bděly nad bezpečím původní osady ryžovníků zlata. Od kaple Andělů strážných obklopené ambity je i dnes nádherný výhled na Sušici i okolní pošumavskou krajinu. Svátek svatých Andělů Strážných, stanovený na den 2. října, rozšířil na celou církev papež Klement X. v roce 1670. Poutních míst k Andělu strážci není mnoho a sušický kostel je bezesporu nejvýznamnějším v rámci celé České republiky.

Co vlastně víme o andělech, kterým je toto místo zasvěceno? Církev učí, že andělé jsou duchovní, netělesné, osobní a nesmrtelné bytosti, které mají rozum a vůli. Jsou to služebníci a poslové Boží. Jejich posláním je sloužit těm, „kdo mají jako dědictví dostat spásu“ (Židům 1, 14), těm, kteří touží a opravdově usilují jít cestou k Bohu, to je cestou pravdy, dobra a lásky. Od počátku stvoření a po celou dobu dějin spásy hlásají andělé tuto pravdu a slouží při uskutečňování Božího záměru. „Od dětství až k smrti je lidský život obklopen ochranou andělů a jejich přímluvou.“ Podle církevních Otců má svého anděla strážného každý člověk, i nevěřící, jednotlivé národy, obce a společenství.

K místu nad Sušicí zasvěcenému Andělům strážným se váže několik legend. Jedna z nich vypráví o chlapci, který v lese sbíral jahody a šlápnul přitom na hada. Ten zasyčel a obtočil se mu kolem nohy. Hošík zkameněl hrůzou, ale záhy vedle sebe spatřil anděla, jenž se k němu s úsměvem naklonil. Hada spadl na zem

a zmizel. Chlapcovi rodiče spolu s jinými zbožnými rodinami pak nechali namalovat obraz Anděla strážce a postavili tu malou kapli.

Hlavní zásluhu na vybudování poutního místa měl představený sušických kapucínů P. Ladislav z Bílina a hmotně dílo podpořily měšťanské mecenášky Alžběta Meržková, rozená Rozacynka z Karlšperka a Rozina Polyxena Weisenregnerová z Uračova, které na stavbu andělského chrámu věnovaly pozemky a peníze. Stavba započala v roce 1682 a již 3. srpna 1683 novou kapli posvětil pražský světitel biskup Jan z Dlouhé Vsi. V roce 1735 byly ke kapli přistavěny ambity. Tak dostala „malá andělská pevnost“ oblíbenou dispozici poutních míst s ústřední svatyní, kterou obklopují ze všech stran ambity s vnitřními arkádami. Centrální kaple je poměrně malá budova na čtvercovém půdorysu. V nárožích ambitů jsou kaple Panny Marie Staroboleslavské, sv. Maří Magdalény, sv. Floriána, ochránce proti ohni a sv. Jana Nepomuckého. V roce 1757 byla těsně pod schody k poutnímu chrámu postavena ještě další kaple zasvěcená 14 svatým pomocníkům.

V dobách největší slávy se na Andělíček konala řada procesí, a to nejen na svátek Andělů strážných. Tak například v době sucha v roce 1759 se k poutní kapli konalo procesí „za vlašičku“, v roce 1768 pro změnu „za pohodlnější teplé časy“. Na věži visel zvon, kterým se zvonilo proti mračnům. Od roku 1771 u kaple působilo Bratrstvo Andělů strážných. V roce 1783 kaple zažila velkolepou slavnost, celá Sušice si připomínala stoleté jubileum jejího založení. Celý oktav se konaly oslavy, mezi kterými nechybělo slavnostní procesí, střílení z hmoždířů ani ohňostroj.

V důsledku církevních reforem císaře Josefa II. na základě nařízení z roku 1791 muselo být bohužel toto krásné poutní místo zavřeno, obrazy byly přeneseny do děkanského kostela. 30. května roku 1792 byla kaple prodána v dražbě. Ovšem koupil ji tehdy za pouhých 50 zlatých místní děkan P. Prokop Harrer, a tak byla pro církev zachráněna. Teprve 1. května 1799 na naléhání magistrátu, celé obce i nového děkana P. Prokopa Podlešňovice došlo opět k otevření kaple a obraz Anděla strážce byl ve slavném procesí přenesen zpět a vrácen na hlavní oltář kaple. Poutní místo od té doby žije prakticky až do současnosti, pouze k Andělům strážným se držely i za komunistického režimu.

Věřící se o kapli Andělů strážných vždy vzorně starali. V roce 1848 byly provedeny opravy všech omítek a střeš. V roce 1873 byl rozšířen a nově zařízen kůr. Největší

oprava byla provedena k oslavě 200 let založení této kaple. Byl ustanoven „Spolek ku obnově kaple Anděla strážce k důstojné oslavě dvoustoleté památky založení jejího“. Kaple byla opravena v tehdy módním novorománském slohu. Nutno podotknout, že oprava se esteticky příliš nezdařila a množství vyumělkovaných věžiček a cimbuří Andělíčku neprospělo. Oslavy však byly velkolepé. Při příležitosti oslav jubilea papež Lev XIII. udělil týdenní odpustky pro toto poutní místo. Do ústřední svatyně byl pořízen nový oltář se sochami andělů, tak jak je známe dnes. V předvečer slavnosti se konal lampiónový průvod a ohňostroj a 2. září 1883 kapli znovu slavnostně vysvětil sám českobudějovický biskup Josef Jan Heis.

Novorománská podoba kaple je však našťastí dnes již minulostí. Ve třicátých letech 20. století totiž proběhla generální rekonstrukce celého areálu. Provedl ji sušický stavitel Karel Houra. Střední kaple byla podle nových plánů rozšířena a změněna tak, aby architektonicky vynikala v celém objektu. Původní zdívo bylo rozbouráno a na ose půdorysu byla postavena kaple nová. Všechny pseudoslohové ozdoby byly odstraněny. Obnova byla dokončena 23. srpna 1936. Slavnostní vysvěcení a odevzdání veřejnosti se konalo 6. září 1936 za přítomnosti kardinála Dr. Karla Kašpara, arcibiskupa pražského. Poslední oprava se uskutečnila v roce 1995, kdy byla opravena venkovní i vnitřní omítka a střeška kapli. V následujícím roce byla provedena generální oprava schodů a instalace elektrického osvětlení. Obojí financovalo město Sušice a farní úřad ze sbírek věřících.

Naši předkové po staletí každoročně přicházeli a prosili o Boží pomoc. Podle záznamů přišlo v roce 1908 kolem 10 000 lidí. Boží pomoc a ochranu andělů potřebují lidé i v dnešní moderní době. „Starý, mladý, pán, nepán spěchá na milý, zlatý vršek, aby tam poctil Boha v Andělu strážném a aby si zabezpečil andělské ochrany pro celý týden“ se zde zpívá v oblíbené melodické písni „Přeslavný ochránce města“. Bohoslužby se zde konají každý čtvrtek v 18.30 od začátku června do konce srpna. Poutní slavnost a zároveň poslední bohoslužba v roce se zde slaví 1. neděli v září.

Připravil Fr. Dušan Hladík

Foto na titulní straně:
Poutní kaple Andělů strážných v Sušici

Panna Maria stále čeká...

3.listopadu 2008 uplyne 90 let od stržení jejího sloupu v Praze

Letos 3.listopadu si připomeneme smutné výročí, kdy byl před 90 lety v roce 1918 stržen sloup Panny Marie na Staroměstském náměstí v Praze. V sérii článků bychom si chtěli připomenout význam tohoto sloupu. Dnes se zastavíme u historické skutečnosti, proč byl po skončení třicetileté války postaven.

V posledním roce třicetileté války 1648 podnikla tři švédská vojska výpravu na dobytí Prahy. S pomocí zrádce kalvinisty Arnošta Otowaldského se Königsimark v noci na neděli 26. července zmocnil Malé Strany a Švédům padla do rukou největší kořist 30 leté války - odhadovaná na tehdy ohromný obnos 12 milionů zlatých, nepočítaje v to věci, a vzácné památky, jež pro sebe uchvátili jednotlivci, a které se vůbec nedají ocenit.

Hned 26. července staroměstský primátor Fr. Turek a královský novoměstský rychtář Václav Kavka svolali do zbraně měšťanstvo. Zvláště studenti se nadšeně hrnuli do studentské legie - celkem jich bylo 745. Za svého „hejtmana“ si zvolili právníka Jana Kaufera. Byly utvořeny setniny z jednotlivých cechů, z nichž se nejvíce vyznamenali sladovníci a pivovarníci. Ba vznikly i setniny ozbrojených kněží a mnichů. Sto Židů utvořilo skupinu na hašení požárů. Opravdovým vůdcem celé obrany byl jezuita - univerzitní profesor Jíří Plachý z Horšova Týna. Švédové ho nazývali „dlouhým páterem“, poněvadž převyšoval okolí o celou hlavu. Měřil přes dva metry.

Narychlo vycvičené oddíly obránců se třemi děly odráželi přes 3 měsíce nejlépe připravenou armádu v tehdejší Evropě, vedenou zkušenými generály a vybavenou 60 děly. Hlavní tíha útoků podniknutých v říjnu dolehla na hradby novoměstské po celé jejich délce od Poříčí až k Vyšehradu. Dne 10. a 11. října bylo město zasypáno deštěm střel a ze všech stran bylo bráno útokem. Nepřítel se zmocnil Horské brány a Pražané hned s neslýchanou statečností na ni zaútočili. Házeli na ni smolné věnce, slámu, dříví a střelný prach. „Brána se vzňala a útočníci z ní byli vypuzeni jako vosy z hnízda, zaznamenal kronikář. Na Švédech chytily šaty, seskakovali rychle z hradeb a hledali záchranu v podzemních chodbách.

Když bylo zamítnuto vyzvání, aby se Praha vzdala, byl na ni 24. a 25. října podniknut útok ze všech nejnebezpečnější. Prudkou dělovou palbou byly hradby na mnoha místech proráženy a 25. října byly nárazem zapáleny nálože ve všech podkopech a jejich výbuchy pobořily velké kusy hradeb. Nepřítel zřídil rychle přes příkop a rozvaliny provizorní dřevěné mosty a hnál se pod vedením samého Königsmarka do města. Zdálo se, že Praze nastává poslední hodinka.

Sloup Panny Marie postavený před Týnským chrámem na Staroměstském náměstí v Praze v roce 1650

Zvony smutně duněly, děla neustále hřměla, z prachu a dýmu šlehaly plameny hořících domů. Švédové se několikrát vedrali hluboko do města, ale obhájci s napětím všech sil je vybili a ostatní vždy vyhnali znovu ven. Po studentech byli nejstatečnější sladovníci, kteří nechávali Švédy přijít až k sobě a pak je uvítali palcátem.

Na dušičky - 2. listopadu 1648 došla zpráva, že již 24. října byl ujednán v Münsteru tzv. Vestfálský mír a tak v Praze, kde r. 1618-20 třicetiletá válka začala, teprve roku 1648 skončila. Švédové přiznávají, že jim při útocích zahynulo 5.000 mužů, zatímco Pražanů padlo jen 219 a raněných bylo 475. Uhájení Prahy a Brna jsou nejslavnější činy z konce 30 leté války. Žádné město v celé tehdejší Evropě se nemůže pochlubit tak hrdinnou obranou.

Pokračování na str. 19

LITURGICKÁ ČTENÍ

29. neděle v mezidobí - 19. října 2008

1. ČTENÍ - Iz 45, 1-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin o svém pomazaném Kýrovi: „Vzal jsem ho za pravou ruku, abych mu podmanil národy, abych odpásal bedra králů, abych před ním otevřel vrata, aby žádná brána nezůstala uzavřena. Pro svého služebníka Jakuba, pro Izraele, svého vyvoleného, zavolal jsem tě jménem, poctil jsem tě, i když jsi mě neznal. Já jsem Hospodin, jiný není, není Bůh mimo mne. Přepásal jsem tě, i když jsi mě neznal, aby se poznalo od východu slunce i od západu, že mimo mne jiný není. Já jsem Hospodin, a nikdo jiný.“

2. ČTENÍ - 1 Sol 1, 1-5b

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Pavel, Silván a Timotej soluňské církevní obci, která je ve spojení s Bohem Otcem a s Pánem Ježíšem Kristem. Milost vám a pokoj! Stále děkujeme Bohu za vás za všechny, když si vás připomínáme ve svých modlitbách. Před naším Bohem a Otcem vzpomínáme bez přestání, jak je vaše víra účinná, láska obětavá a naděje v našeho Pána Ježíše vytrvalá. Víme o vašem vyvolení, bratři Bohem milovaní. Když jsme vám přinesli evangelium, nebyla to jen pouhá slova, naopak: bylo to provázeno projevy moci, činností Ducha svatého a hlubokým přesvědčením.

EVANGELIUM - Mt 22, 15-21

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Farizeové odešli od Ježíše a uradili se, jak by ho chytli za slovo. Poslali k němu své učedníky zároveň s herodovci, aby mu řekli: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a že učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů, nehledíš totiž na to, čím kdo je. Pověz nám tedy: Co myslíš, je dovoleno platit daň císaři, nebo ne?“ Ježíš prohlédl jejich zlý úmysl a odpověděl: „Co mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz, kterým se platí daň!“ Podali mu denár. Zeptal se jich: „Či je to obraz a nápis?“ Odpověděli: „Císařův.“ Tu jim řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

30. neděle v mezidobí - 26. října 2008

1. ČTENÍ - Ex 22, 20-26

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Toto praví Hospodin: „Nesužij přistěhovalce a neutiskuj ho, neboť sami jste byli přistěhovalci v egyptské zemi. Neubližujte vdově a sirotku. Kdybys jim ublížil, že by si mně stěžovali, uslyším jejich stížnost, můj hněv vzplane, zahubím vás mečem, a vaše ženy budou vdovami a vaši synové sirotky. Půjčís-li peníze někomu z mého lidu, chudákovi, který bydlí vedle tebe, nechovej se k němu jako lichvář. Nežádej od něho úrok. Vezmeš-li si jako zástavu plášť svého bližního, vrať mu ho do západu slunce. Je to pro něho jediná pokrývka, plášť pro jeho tělo. V čem by měl spát? Bude-li si mně stěžovat, uslyším ho, neboť jsem soucitný.“

2. ČTENÍ - 1 Sol 1, 5c-10

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Vy sami víte, jak jsme se chovali mezi vámi kvůli vám. A vy jste napodobovali nás i Pána, přijali jste nauku v mnohém soužení, s radostí Ducha svatého, takže jste se stali vzorem pro všechny věřící v Makedonii a Achaji. Od vás se přece slovo Páně rozšířilo nejen po Makedonii a Achaji, ale i po všech místech se roznesla zpráva o tom, že jste uvěřili v Boha, takže my o tom už nemusíme nic říkat. Vždyť tam lidé sami o tom vypravují, jakého přijetí se nám u vás dostalo a jak jste se od model obrátili k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a pravému a vyčkávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, totiž Ježíše; ten nás vysvobozuje od blížícího se Božího hněvu.

EVANGELIUM - Mt 22, 34-40

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když se farizeové doslechli, že Ježíš umlčel saduceje, shromáždili se a jeden z nich, znalec Zákona, ho chtěl uvést do úzkých a zeptal se: „Mistře, které přikázání je v Zákoně největší?“ Odpověděl mu: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ To je největší a první přikázání. Druhé je podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“

Vzpomínka na všechny věrné zemřelé 2. listopadu 2008

*Tento den může každý kněz sloužit tři mše svaté,
na jednu může přijmout vlastní intenci, druhou má obětovat
za všechny zemřelé a třetí na úmysly Svatého Otce.*

1. MŠE SVATÁ

1. ČTENÍ - Moudr 3, 1-9

Čtení z knihy Moudrosti.

Duše spravedlivých jsou v Boží ruce a nedotkne se jich utrpení. Zdálí se být mrtví v očích lidí pošetilých, jejich smrt se pokládala za neštěstí, za záhubu jejich odchod od nás, v pokoji však přebývají. I když se lidem zdálo, že jsou trestáni, jejich naděje byla plná nesmrtelnosti. Po lehkém trestu dojdou velkých dobrodiní, vždyť Bůh je pouze zkoušel a shledal, že ho jsou hodni. V tavicím kelímku je zkoušel jak zlato, jako dokonalá oběť se mu zalíbili. V čase, kdy budou odměněni, zazáří, jako jiskry proběhnou obilnými stébly. Budou soudit pohany a ovládnou národy a Pán jim bude navěky králem. Ti, kdo v něj doufali, poznají pravdu, kdo byli věrní, setrvají u něho v lásce, protože jeho vyvolení najdou lásku a smilování.

2. ČTENÍ - Řím 8, 14-23

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“ Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi.

Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojit slávy. Jsem přesvědčen, že utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás. Celé tvorstvo nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě. Vždyť tvorstvo bylo podrobeno nicotnosti, ale ne z vlastní vůle, nýbrž kvůli tomu, který ho podrobil. Zůstala však tvorstvu naděje, že i ono bude vysvobozeno z poroby porušení a dosáhne svobody ve slávě Božích dětí. Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí až doposud. A není samo. I my, ačkoliv už máme první dary Ducha, i my sami uvnitř nařikáme a očekáváme své přijetí za syny, vykoupení našeho těla.

EVANGELIUM - Mt 25,31-46

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: 'Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.' Spravedliví mu na to řeknou: Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žiznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?' Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.' Potom řekne i těm po levici: 'Pryč ode mne, vy zločecí, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě; byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.' Tu mu na to řeknou také oni: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žiznivého, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?' On jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.' A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života.“

2. MŠE SVATÁ

1. ČTENÍ - Dan 12,1-3

Čtení z knihy proroka Daniela.

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, jaký nebyl od té doby, kdy povstaly národy, až do té doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude zapsán v knize. Probudí se mnozí z těch, kteří spí v prachu země, jedni k věčnému životu, druzí k potupě, k hanbě navěky. Kteří byli poučení, budou zářit jako zář oblohy a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy.

2. ČTENÍ - 1 Kor 15, 20-24a. 25-28

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou

povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu a Otci. On totiž musí kralovat, 'dokud mu Bůh nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. 'Všechno' totiž Bůh 'podřídil pod jeho nohy'. Když však říká, že všechno je podřízeno, je samozřejmě z toho vyňat ten, který mu všechno podřídil. A až mu bude všechno podřízeno, tehdy se i sám Syn podřídí tomu, který mu všechno podřídil, aby byl Bůh všechno ve všem.

EVANGELIUM - Lk 12, 35-40

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Mějte bedra přepásaná a vaše lampy ať hoří, abyste se podobali lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, když přijde a zatluče. Blahoslavení služebníci, které pán při svém příchodu najde, jak bdí. Amen, pravím vám: Přepáše se, pozve je ke stolu, bude chodit od jednoho k druhému a obsluhovat je. A když přijde po půlnoci nebo při rozednění a nalezne je tak, jsou blahoslavení. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nenechal by ho prokopat se do domu. I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“

3. MŠE SVATÁ

1. ČTENÍ - 2 Mak 12, 43-46

Čtení z druhé knihy Makabejské.

Juda, kníže Izraele, uspořádal sbírku dvou tisíc drachem stříbra, kterou poslal do Jeruzaléma, aby byla podána oběť za hřích. To bylo jistě dobré a šlechetné jednání, když tak smýšlel o vzkříšení. Kdyby totiž nevěřil, že padlí vstanou z mrtvých, bylo by zbytečné a směšné modlit se za mrtvé. Nadto myslel na nádhernou odměnu, která je uchována těm, kdo zesnou ve zbožnosti. Svatá a zbožná je to myšlenka! Proto dal vykonat smírnou oběť za mrtvé, aby byli zbaveni hříchu.

2. ČTENÍ - 1 Sol 4, 13-14. 17b-18

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o těch, kteří už zemřeli. Nesmíte pro ně truchlit tak jako ostatní, kdo nemají naději. Poněvadž věříme, že Ježíš umřel i vstal z mrtvých, věříme také, že s Ježíšem přivede Bůh k životu i ty, kdo zesnuli ve spojení s ním. A pak už budeme s Pánem navždycky. Těšte se proto navzájem těmito slovy.

EVANGELIUM - Jan 5, 24-29

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl židům: „Amen, amen, pravím vám: Kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má věčný život a nepodléhá soudu, ale přešel už ze smrti do života. Amen, amen, pravím vám: Přichází hodina - ano, už je tady - kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna a ti, kdo uslyší, budou žít. Jako totiž Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě, a obdařil ho mocí konat soud, protože je Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo kovali dobro, budou vzkříšeni k životu, kdo páchali zlo, budou vzkříšeni k odsouzení.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 30. září 2008

Politické události

Skandál v ODS ohrožuje výsledek strany v podzimních volbách

ODS ve válečném stavu - takovým titulkem uvedly Hospodářské noviny zpravodajství o situaci v nejsilnější vládní straně, když vyšlo najevo, že jeden z jejích poslanců, do té doby neznámý Jan Morava, sbíral kompromitující fotografie na své dva - občas rebelující - poslanecké kolegy. Podle reportáže TV Nova, natočené převážně skrytou kamerou, Morava převzal zinscenované snímky Vlastimila Tlustého (ODS) a objednal si snímky dcery poslankyně Olgy Zubové (SZ). Morava, hlavní aktér vyděračského skandálu, oznámil 8. září, druhý den po odvysílání reportáže, že se vzdává mandátu a že "za svoji naivitu a svoje chyby" přejímá plnou odpovědnost. V rezignační řeči uvedl, že podlehl provokaci, "kterou bez jakékoli pochybnosti připravil Vlastimil Tlustý" a nepřímě ho vyzval, aby také rezignoval. Bývalý předseda poslaneckého klubu ODS a bývalý ministr financí Vlastimil Tlustý, autor ekonomické části volebního programu strany, je největším stranickým kritikem Topolánkovy vlády. Protože chtěl zjistit, kdo má zájem o jeho diskreditaci, souhlasil s návrhem reportéra Janka Kroupy, nechal se nafotit s figurantkou v restauraci a ve vířivé vaně. Netušil ale, že je sám nahráván, jak slibuje, že nahraje premiéra. Mirek Topolánek vyzval Tlustého k odchodu ze

Sněmovny i z ODS a očistou strany podmínil svou kandidaturu na prosincovém kongresu. K odstoupení vyzvalo Tlustého vedení strany, naposledy 22. září výkonná rada. Tlustý se odmítá vzdát poslaneckého mandátu a opustit řady ODS. "Za to, že jsem byl volavka, která čekala na devianta, aby byl spravedlivě potrestán?" Ptal se Tlustý 7. září v pořadu České televize Otázky Václava Moravce. Ten den večer TV Nova reportáž odvysílala, když o případu už informovala MF Dnes a na sjezdu koaličních zelených o něm promluvil premiér. Za Tlustým stojí jeho místní organizace - navzdory opakované výzvě grémia - ho nevyloučila ze strany. Již dříve se za něho postavila oblastní rada ODS. Poslanecký klub ODS už ale opustili dva poslanci - Juraj Raninec a Jan Schwiipel, kteří patří k Tlustého stoupencům. Učinili tak na protest proti tomu, jak se vedení klubu staví ke kauze, že přijalo Moravovu verzi, který vzal vše na sebe. Přitom v reportáži zaznělo, že předseda poslaneckého klubu Petr Tluchoř o Moravově aktivitách věděl a měl se zajímat, zda-li se Tlustého fotografie prodávají jednotlivě či jako celek. "Dnes vidíme v přímém přenosu práci Topolánkovy skupiny. Koalice přivedla českou politiku na nepokleslejší úroveň. Zodpovědní jsou za to premiér Mirek Topolánek a předseda poslaneckého klubu ODS Petr Tluchoř. Měli by převzít osobní zodpovědnost a odejít z

politiky," reagoval předseda nejsilnější opoziční strany ČSSD Jiří Paroubek. O kumpování, případně vydírání poslanců v českém parlamentu se spekuluje v souvislosti s tzv. přeběhlíky, kdy dva poslanci zvolení za ČSSD umožnili po patovém výsledku voleb vyslovení důvěry vládě, letos pak v souvislosti s volbou prezidenta republiky. V souvislosti s Moravovou kauzou uspěl 23. září ve Sněmovně návrh opozice na zřízení parlamentní vyšetřovací komise. Podle prezidenta Václava Klause je kauza důkazem selhání systému současné české politiky. "Totální ideové vyprázdnění politiky, které u nás nastalo, míří k tomu, že politika zůstává mocenským soubojem a ten už používá nástroje, které používá," řekl. Hejtmani (13 ze 14 jich je z ODS) se obávají, že aféra a mediální přestřelky mohou poškodit ODS v krajských volbách. Ty se uskuteční s prvním kolem senátních voleb v polovině října.

Sjezd Strany zelených: Bursík vyhrál, zbavil se protivníků, ale stranu nesjednotil

Sjezd zelených skončil vítězstvím předsedy strany Martina Bursíka, i když se mu nepodařilo prosadit změny stanov strany. Ty budou zelení projednávat na příštím sjezdu. V Teplicích, kde Strana zelených první zářijový víkend jednala, získal staronový předseda silný mandát (volily ho 2/3 delegátů) a předsednictvo mu slíbilo podporu jeho vize a směřování strany. Protikandidátka a dosavadní první místopředsdkyně Dana Kuchtová a její tým sice zastavili jednání o změnách stanov, v neděli ale předsednictvo rozhodlo o odvolání 14 členů republikové

rady, mezi nimiž byli právě Kuchtová, nebo také jeden z největších Bursíkových kritiků Matěj Stropnický. V radě zůstávají jen zástupci krajů. Kuchtovou ve funkci vystřídal Ondřej Liška (shodou okolností ji střídal i v křesle ministra školství), dalšími místopředsedy se stali poslankyně Kateřina Jaques (Bursíkova přítelkyně), míništryně Džamila Stehlíková a náměstek brněnského primátora Martin Ander. Podle poslankyně Věry Jakubkové je chybou, že ve straně "byla zcela potlačena opozice". Kuchtová Bursíka varovala, aby krizi ve straně nepodceňoval. "Problém zůstává a je zřejmé, že pokud předsednictvo neudělá nějaký vstřícný krok, nevezme si poučení z vystoupení protikandidátů, ten spor vypukne znovu", citovalo Kuchtovou Právo. Lidové noviny referovaly o výsledku sjezdu pod titulkem Bursík smetl Kuchtovou, ale rozštěpil si stranu.

Zemřel Tomáš Baťa

V pondělí 1. září zemřel v Torontu ve věku 93 let česko-kanadský podnikatel Tomáš Baťa mladší. Zpráva o jeho smrti zasáhla i politiky. Premiér Mirek Topolánek vzpomněl na osobní setkání, prezident Václav Klaus vydal k úmrtí prohlášení. "Odešla jedna ze skutečně velkých osobností naší současnosti, člověk, který se přes nepřízeň osudu ve své vlasti dokázal prosadit ve světě a stal se pro nás symbolem podnikatelského úspěchu," citoval prezidenta deník Právo. Tomáš Baťa mladší se narodil 17. září 1914 slavnému obuvníku a podnikateli. Vyučil se v otcově závodě a studoval ve Velké Británii a Švýcarsku. Z Británie se vrátil v roce 1939. Po okupaci Československa

se rozhodl emigrovat do Kanady, aby zachránil rodinnou firmu. S sebou vzal dvě stě odborníků a poradců z firmy. Když Kanada vstoupila do války, získal Baťa armádní zakázky. Podpořil významně kanadskou ekonomiku a v roce 1979 byl odměněn nejvyšším státním vyznamenáním Řádem Kanady. Firmu rozšířil také do Afriky a Asie. Po nástupu komunismu v roce 1948 byla československá část firmy Baťa znárodněna a přejmenována na Svit. V roce 1991 byl po návratu do republiky oceněn Řádem T. G. Masaryka II. třídy. Tomáš Baťa mladší měl syna a tři dcery. Syn Thomas George Bata nyní celou společnost řídí.

Z domova stručně

* Za justiční vraždu Milady Horákové a dalších tří mužů, popravených po vykonstruovaném procesu v roce 1950, má jít na šest let do vězení bývalá prokurátorka Ludmila Brožová-Polednová. Právomocný rozsudek vynesl 9. září pražský Vrchní soud. O prominutí výkonu trestu zejména vzhledem k věku odsouzené (86 let) požádala 19. září prezidenta republiky nejvyšší státní zástupkyně Renata Vesecká. Ten ale její žádosti nevyhověl.

* Smlouvu o podmínkách pobytu amerických vojáků na plánované radarové základně v Brdech (SOFA) podepsali 19. září v Londýně ministři obrany Vlasta Parkanová a Robert Gates. Vláda ji schválila 10. září a společně s hlavní smlouvou o umístění radaru ji posílá do Sněmovny, kde by měl začít ratifikační proces. Hlasovat by se o smlouvách mělo až v prosinci, po prezidentských volbách v USA. Jistou podporu ale radar mezi poslanci nemá, kro-

mě opozice se proti němu vyjadřuje i několik koaličních poslanců (tři poslanci ze SZ). * V ČR se za první pololetí narodilo 59 323 dětí, což je nejvíce od roku 1993. Média připomněla, že už třetím rokem se rodí víc dětí, než kolik lidí umírá. Podle statistik mělo Česko v prvním pololetí 10 425 000 obyvatel. Počet obyvatel rose nepřetržitě šest let, ale hlavně díky zahraniční migraci.

Ze Slovenska

Slovensko hostilo summit prezidentů visegrádské čtyřky

Prezidenti Václav Klaus, Ivan Gašparovič, Lech Kaczyński a László Sólyom se sešli o víkend 12. a 13. září v Piešťanech. Shodli se, že dění v Kosovu mělo vliv na vývoj na Kavkaze, ale shodu nenašli v odpovědi, kdo nese odpovědnost za vznik nedávného ozbrojeného konfliktu mezi Gruzii a Ruskem. ČTK uvedla, že Rusko za konflikt v minulosti vinil nejvyšší polský představitel a podle dřívějších vyjádření českého prezidenta mohla za rozpoutání války naopak hlavně Gruzie, kterou jednoznačně nepodporovali ani slovenští politici. Všichni čtyři státníci podpořili vstup Chorvatska do EU. Gašparovič s Klausem ale také podle agenturní zprávy řekli, že EU by měla být opatrnější ve výrocích o budoucím rozšiřování například o Turecko či Ukrajinu.

Někteří rekreanti se

* z dovolené již nevrátili
Při tragické nehodě slovenského autobusu v Chorvatsku zemřelo 14 lidí. Autobus jedoucí z Košic havaroval v neděli 7. září na dálnici mezi Záhřebem a Splitem, sjel z dálnice a narazil do pilíře. Památku obětí uctili na Slo-

vensku vyhlášením státního smutku.

Ekonomika

Ekonomika stručně

* Vláda 22. září schválila návrh státního rozpočtu na rok 2009. Počítá s nejnižším schodkem za posledních 10 let - 38,1 miliardy korun. Opozice návrh nepodpoří, protože podle ní stojí na ne-realistickém odhadu růstu ekonomiky (vláda 4,8 %, ČNB 3,6 %) a vláda prý přehlíží dopady světové finanční krize.

* Růst cen byl v srpnu (v meziročním srovnání) nejnižší od začátku letošního roku. Inflace činila 6,5 % a do konce roku by měla podle analytiků ještě zpomalovat. Míra nezaměstnanosti stagnovala a zůstala na červencových 5,3 %. Oba údaje byly zveřejněny 8. září.

* Skončily haléře, platí se jen v korunách. V neděli 31. srpna mohli Češi naposledy zaplatit padesátihaléřovou mincí. Ceny udávané v halířích zůstanou, zaokrouhluje se jen konečná položka při placení v hotovosti, při placení kartou se halíře počítají dál. Někteří si mince schovají do karet, jiní na památku nebo pro štěstí. Jako fotograf Miroslav Zajíc, který v Magazínu Práva vzpomínal, co se kdy dalo za padesátník pořídit: jeho táta si mohl dopřát buřt s rohlíkem a malé pivo, on sám noviny, dcera sirky a vnučata už nic. Ke stejnému datu skončily i dvacetikorunové bankovky. V ČNB je bude možné vyměnit až do roku 2014.

Kurzovní lístek

30.9. 2008 (střed)

EUR, 1	24.605
Kanada, 1	16.481
Slovensko, 100	81.178
USA, 1	17.145

Kultura

Výstava fotografií Josefa Koudelky ze srpna 1968

na Staroměstské radnici

Výstava fotografií dlouholetého pražského fotografa Josefa Koudelky byla k vidění na Staroměstské radnici od 9. srpna do 13. září. V prostorách radnice bylo vystaveno 140 fotografií, některé jsou světoznámé, jiné byly zveřejněny poprvé. Na výstavě bylo krom fotografií možné pročíst i oficiální prohlášení z rozhlasu, která se v té době vysílala, a chronologii sedmi srpnových dnů. Také se tam promítal krátký film, ve kterém Koudelka vyprávěl, jak fotografie vznikaly. Mezi fotkami byly ve filmu i dobové záběry. Návštěvní kniha je nejlepším svědectvím toho, jak výstava působila na city všech, kdo ji zhlédli. I cizojazyčné komentáře se shodovaly na jednom: podobné okamžiky je potřeba připomínat, jakkoli těžké to je. Josef Koudelka se do Prahy vrátil den před sovětskou invazí z cesty za fotografováním života cikánů, na které se specializoval. V prvních dnech, co bylo Československo obsazeno spojeneckými vojsky, neohroženě fotografoval. A jak vypráví, občas se kamarádi strchovali o jeho život. Vzniklo asi 10 000 unikátních fotografií, které se na filmech podařilo provést do zahraničí do prestižní agentury Magnum Photos. Ta je vydala ve světových časopisech, jako autor byl uveden Prague Photographer. Agentura věděla, kdo je nafotil, ale přiznat autorství by znamenalo vystavit celou rodinu nebezpečí. Koudelka se k fotografiím přiznal až v roce 1984 po smrti svého otce. V

roce 1969 dostal Koudelka stále jako anonymní fotograf zlatou medaili Roberta Cappy. Dva roky po okupaci využil cesty po západní Evropě a emigroval. Od roku 1974 je členem agentury Magnum Photos, má české a francouzské občanství. V březnu vyšel výbor 250 fotografií v knize Invaze 68 očima anonymního fotografa Josefa Koudelky.

Pražská Lucerna vystavuje artefakty z Titaniku

Až do listopadu mají Pražané a návštěvníci hlavního města možnost zhlédnout výstavu Titanic - výstava artefaktů, která chronologicky mapuje osud slavné zaoceánské lodi. Od plánů jejího sestavení až po vyšetřování katastrofy. Expozice se však zaměřuje především na příběhy cestujících, které přibližuje pomocí věcí vyzvednutých z vraku. Přes tři sta exponátů nechává nahlédnout do všech míst parníku. Návštěvníci si prohlédnou zařízení kajut první i třetí třídy, skvěle zachované čajové servery, navštivenky prominentních cestujících, a dokonce si mohou přičichnout ke stále vonícím flakónům voňavek, které se také podařilo vyzvednout z mořského dna. Výstavu doprovázejí obrazové rekonstrukce a popis činností, které měla na starosti posádka. Zachyceny jsou i poslední minuty Titaniku těsně před srážkou s ledovcem a příběhy některých úspěšných obchodníků z první třídy, ale i rodiny, která jela hledat lepší život za oceán. Také návštěvník se stává součástí Titaniku, když na začátku výstavy obdrží fiktivní palubní lístek se jménem jednoho z pasažérů. Na konci prohlídky pak zjistí, zda katastrofu přežil nebo ne.

Čínská tušová malba se představuje ve Valdštejnské jízdárně

Národní galerie v Praze pořádá v prostorách Valdštejnské jízdárny výstavu s názvem Mistři čínské tušové malby 20. století. Expozice, která potrvá do 2. listopadu, je rozdělena na dva cykly vždy přibližně po sto malbách, a představuje práce předních čínských malířů především z tzv. pekingského okruhu. Vystavená díla pocházejí z kolekce přibližně 260 obrazů, které vlastní Národní galerie, tento soubor se přitom řadí k největším západním sbírkám čínské tušové malby vůbec. Její základy byly položeny ve dvacátých a třicátých letech 20. století, kdy výtvarník a sběratel Vojtěch Chytil přivezl z Číny řadu prací malířů pekingského okruhu, mezi které patří i jeden z nejslavnějších čínských malířů 20. století Čchi Paj-š'. Ostatní díla do sbírky se podařilo získat v padesátých a šedesátých letech díky přátelským vztahům mezi tehdejšími Československem a Čínskou lidovou republikou.

Z kultury stručně

* Na třetí místo v návštěvnosti českých kin se v září za muzikál Mamma Mia! a Tropicou bouří zařadil válečný film scénaristy a režiséra Václava Marhoulky Tobruk. V témže měsíci byl na DVD vydán dokument Radima Procházky Vlastenci zapadlí u Tobruku. V něm účinkují vojáci, kteří za druhé světové války skutečně v severoafrické poušti bojovali.

* Jiný film o "hrdinství" bratří Mašinových představili 16. září v Poslanecké sněmovně. Třicetiminutový dokument Miroslava Kačora nazvaný Svědectví "hrdinů" sta-

ví na výpovědích pozůstalých po obětech.

* Alena Vránová a Jiří Plachý získali 20. září Cenu Františka Filipovského za nejlepší herecký výkon v dabingu v loňském roce. Ceny se už po čtrnácté udělovaly v Přelouči na Pardubicku.

* Nejslavnější známky světa včetně modrého a červeného mauritia byly k vidění v Praze. Světové výstavy poštovních známek Praga 2008 se od 12. do 14. září zúčastnilo 61 zemí.

Sport

Oštěpařka Špotáková hodila světový rekord - 72,28 metru

Česká oštěpařka Barbora Špotáková je novou světovou rekordmankou. Na Světovém atletickém finále ve Stuttgartu hodila 19. září hned prvním pokusem 72,28 metru. Dosavadní maximum 71,70 metru, které před třemi lety ustavila kubánská reprezentantka Osleidys Menéndezová, překonala o více než půl metru. Špotáková tak završila skvělou sezonu, v níž se stala olympijskou vítězkou.

Tenista Dlouhý bojoval na US Open o vítězství ve čtyřhře

O největší úspěch českého tenisu se na US Open se postaral Lukáš Dlouhý, jenž s Leanderem Paesem z Indie bojoval o titul ve čtyřhře. Ve vyrovnaném finále 5. září však podlehl Mike a Bob Bryanovým 6:7, 6:7. Ve dvouhrách se Čechům nedařilo, žádný nepřežil první týden grandslamového turnaje. Nejdál došel Radek Štěpánek, ve třetím kole však nestačil na pozdějšího vítěze Rogera Federera (3:6, 3:6, 2:6). Nejlepší český tenista Tomáš Berdych skončil už v prvním

kole, podlehl domácímu Samu Querreyemu (3:6, 1:6 2:6). Nicole Vaidišová vypadla v druhém kole se Severine Brémondovou z Francie (5:7, 3:6).

Čeští fotbalisté v kvalifikaci o MS remizovali v Severním Irsku

Fotbaloví reprezentanti zahájili 10. září cestu za světovým šampionátem 2010, který pořádá Jihoafrická republika, bezbrankovou remízou v Severním Irsku. Český tým už bez útočníka Jana Kollera a vedený novým trenérem Petrem Radou měl jednu velkou šanci, ale Milan Baroš zblízka hlavičkoval těsně vedle branky (Baroš přestoupil v létě z Lyonu do Galatasaray Istanbul). Alespoň remízu pak zachránil v závěru gólman Petr Čech. Českou reprezentaci čeká v dalším zápase Polsko. Bývalý kouč národního týmu Karel Brückner na lavičce Rakouska slavil senzační výhru nad Francií, poté jeho mužstvo podlehl Litvě.

Tabulka 3. kvalifikační skupiny: 1. Polsko 4 body/2 zápasy, 2. Slovinsko 4/2, 3. Slovensko 3/2, 4. Česko 1/1, 5. Severní Irsko 2/1, 6. San Marino 1/0.

České kluby jsou v Poháru UEFA bez vítězství

Žádná výhra, ani žádný vstřelený gól. Českým klubům se v úvodních zápasech prvního kola Poháru UEFA nedařilo. Sláviště doma s rumunským celkem FC Vaslui remizovali 0:0, stejný výsledek uhráli i spartané v Záhřebu proti Dinamu. Ostrava doma podlehl Spartaku Moskva 0:1, vlastní gól si dal hlavou stoper René Bolf. Odvety se hrají po 14 dnech - ve čtvrtek 2. října, úspěšnější kluby postoupí do základních skupin. Už v kvalifikaci skončil Liberec, který prohrál oba souboje se Žilinou shodně 1:2.

Úmrtní oznámení

Nepokojné je srdce naše,
dokud nespočine v Tobě,
Bože.

Sv. Augustin

*V naději ve vzkříšení oznamujeme,
že v pátek 29. srpna 2008 zemřel*

Rev. Jan Smutný

Narodil se 10. září 1918 ve Střelicích u Brna,
na kněze byl vysvěcen 5. července 1942 v Brně.

Po krátkém působení jako kooperátor v Oslavanech
nuceně odešel v roce 1949 do zahraničí, kde pomáhal
v utečeneckých táborech v Rakousku a Itálii.

Od roku 1951 až do své smrti žil a působil
ve státě Nebraska v USA
v diecézi Lincoln ve farnosti Curtis
a v diecézi Grand Island jako kaplan
u sester Nejdražší krve Páně v David City,
od roku 1958 jako farář v Pleasantonu.

Zemřel 29. srpna 2008
po dlouhé nemoci ve věku 90 let.

**Rozloučili jsme se s ním při mši svaté
v pátek 19. září 2008 v 15.30 hodin
v kostele Nejsvětější Trojice ve Střelicích u Brna.**

Po obřadech byl uložen do rodinného hrobu.

*Děkujeme všem, kdo jste ho znali,
za tichou vzpomínku v modlitbě.*

**Pane, dej mu věčné odpočinutí
a světlo věčné at' mu svítí.**

At' odpočívá v pokoji!

**Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský
spolubratři kněží
neteře a synovci s rodinami**

PROTEST PROTI ZRUŠENÍ ČI DEVALVACI CÍRKEVNÍCH SŇATKŮ V ČR

Tento protest Zuzany Roithové, poslankyně Evropského parlamentu byl zveřejněn 28. 8. 2008. Kritizovaný návrh Občanského zákoníku bude předložen Vládě ČR na podzim roku 2008!

Kategoricky odsuzují návrh nového Občanského zákoníku, kterým hodlá Ministerstvo spravedlnosti zásadně změnit (ponižit) rodinné právo a odejmout nabytý svobodní občánům ČR.

Vyzývám další občany a instituce, kteří cti svobodu volby pro formu uzavírání manželství, aby rovněž vyjádřili svůj protest všemi demokratickými prostředky.

Ministerstvo spravedlnosti v návrhu Občanského zákoníku (nyní v připomínkovém řízení) preferuje úplné zrušení církevních sňatků. U civilního sňatku ruší slavnostní formu a ze vstupu do manželství činí prostý úřední úkon. Jako druhou variantu navrhuje devalvací církevní formy sňatku zachovávající duální systém, ale:

1. ruší podmínku, že oddávat mohou jen registrované církve či náboženské společnosti v ČR - tj. oddávat budou moci například i sekty, šamani či satanisté
2. zavádí drakonickou sankci - naprostou neplatnost manželství - za nedodání dokladů o uskutečněném církevním obřadu do 3 pracovních dnů
3. obnovuje státní souhlas (smutná paralela s perzekucím nástrojem komunistické totalitní moci) - návrh dává státu pravomoc odejmout celé církvi či náboženské společnosti či dokonce konkrétnímu duchovnímu právo oddávat
4. ruší účast dvou svědků u devalvovaných církevních sňatků a vypouští slavnostní formu svatebního obřadu.
5. vynechává odkaz na hodnoty manželství a jeho zvláštní ochranu staví registrované partnerství na roveň manželství se všemi z toho vyplývajícími důsledky
6. zhoršuje péči o dítě - např. vynechána povinnost "společné péče o dítě" u rodičů

Tyto změny odporují evropskému trendu, ústavnímu pořádku ČR i mezinárodním závazkům.

Takové kroky proti občanským svobodám činily totalitní režimy.

Požadují proto spolu s dalšími, kteří se připojují:

1. zachování církevní formy uzavření manželství s rovnocenným právním postavením jako u civilních sňatků a to pouze pro řádně registrované církve a náboženské společnosti v ČR
2. zachování slavnostní formy a účasti svědků u obou forem sňatků, zrušení nepřiměřené sankce (neplatnosti sňatku) z byrokratických důvodů a zrušení ustanovení o státním souhlasu s oddávajícím duchovním
3. zachování přinejmenším současné ochrany manželství a úrovně péče o dítě
4. přepracování části Občanského zákoníku věnované rodinnému právu nezávislými odborníky a zadání auditu této části významným zahraničním právním autoritám v oboru

Vyzýváme vládu a zákonodárce ČR, aby odmítli tyto navrhované zpátečnické zásahy rodinného práva.

Připojit se k Protestu a více informací naleznete na:
www.roithova.cz/protest

Poštou se můžete k Protestu připojit na adrese:
Zuzana Roithová, Poslanecká kancelář, Karlovo náměstí 5, 120 00 Praha 2

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Svatý otec Benedikt XVI. navštívil Francii

Ve dnech 12. až 15. září 2008 uskutečnil papež Benedikt XVI. svou desátou apoštolskou cestu, která tentokrát vedla do Francie. Navštívil při ní Paříž a Lurdy při příležitosti 150. výročí zjevení Panny Marie. V pátek 12. září se v Paříži setkal s prezidentem Nicolasem Sarkozym a dalšími představiteli veřejné správy. Nicolas Sarkozy hovořil v projevu na téma racionálnosti víry a použil pojem "pozitivní laickosti", ve které má sociální rozměr víry místo i v oblastech jako je hospodářský rozvoj nebo bioetika. S uznáním také zmínil přínos církve v obraně lidských práv každého člověka. Benedikt XVI. zavzpomínal na své dřívější soukromé návštěvy Francie a ocenil její "impozantní poklad kultury a víry." Pozastavil se také u otázky vztahů mezi církví a státem a připomenul, že správné řešení dal už Kristus svým výrokem "Co je císařovo, dávejte císaři, a co je Boží, Bohu." V podvečer papež přivítal v Bernardinské koleji početný zástup intelektuálů a umělců i reprezentanti UNESCO a Evropské unie. Ve své přednášce připomenul papež klíčový pojem pro pochopení počátků západní teologie a kořenů evropské kultury, hledání Boha, které se odehrávalo v klášterech "pěstováním kultury slova" a nasloucháním Božímu slovu především v Písmu svatém – Bibli. Protože však i Písmo "potřebuje interpretaci a ... společenství, v němž se utvořilo a v němž je žito," nemůže být křesťanství jen "náboženstvím knihy," ale je třeba "vnímat ve slovech Slovo, samotný Logos, který šíří své tajemství prostřednictvím... mnohosti." Papež zmínil též druhý pilíř mnišské spirituality - práci: "Na mnišství se spolu s kulturou slova podílí kultura práce, bez níž rozvoj Evropy, její ethos a formování světa nejsou myslitelné." Večer se papež v katedrále Notre-Dame pomodlil nešpory s kněžími, řeholníky, řeholnicemi, seminaristy a jáhny. Po modlitbě pak ještě před katedrálou pozdravil mladé lidi, kteří se zde připravovali na zahájení modlitební vigílie, a v promluvě jim předal dva "poklady", které mají sžít a z nich čerpat: Ducha Svatého a Kristův kříž.

V sobotu 13. září vykonal papež krátkou návštěvu Francouzského institutu a potom od 10.00 hod předsedal mši svaté, která se konala na prostranství před Invalidovnou. Ve své promluvě vycházel papež se slov sv. Pavla: „Utíkejte před modloslužbou“ (1 Kor 10,14), která zazněla v prvním čtení. Podle papeže je tato pobídka k útěku od modloslužby platná i dnes. Podle sv. Pavla je modloslužbou chamtivost, touha po penězích a po moci. Papež vyzval své posluchače, aby hledali Boha a používali k tomu nejen svůj rozum, ale především svou víru. Dále vyzval k největší úctě k Eucharistii a na závěr se také obrátil na mladé lidi, kteří uvažují o řeholním a kněžském povolání: "Nemějte strach darovat svůj život Kristu! V životě církve nikdy nic nenahradí kněžskou službu. Nic nikdy nenahradí mši za spásu světa!"

Odpoledne odcestoval Benedikt XVI. z Paříže do Lurd. Zde nejprve navštívil kostel, kde byla Bernadetta pokřtěna, potom vězení, kde žila se svou rodinou a nakonec jeskyni, kde měla zjevení Panny Marie. Na závěr mariánského světelného průvodu pozdravil papež na náměstí Panny Marie Růžencové účastníky průvodu a v krátké promluvě připomněl význam tohoto poutního místa: "Lurdy jsou jedním z míst, která Bůh vyvolil k tomu, aby v něm nechal zazářit zvláštní paprsek své krásy." Papež uvedl, že přicházíme do Lurd na pouť, abychom ve šlépějích Bernadetty vstoupili do "mimořádné blízkosti mezi nebem a zemí, která nikdy nepominula a nepřestává se upevňovat." Dále řekl, že nás Panna Maria ústy Bernadetty "žádá, abychom sem přicházeli v procesích prostě a vroucně se modlit." A význam procesí shrnul slovy: "Procesí 'aux flambeaux' dodává našemu tělesnému zraku tajemství modlitby: ve společenství církve, která spojuje vyvolené v nebi a poutníky na

zemí, pramení světlo dialogu mezi člověkem a jeho Pánem a v dějinách lidstva se otevírá osvětlená cesta i v těch nejtemnějších chvílích. Toto procesí je momentem velké církevní radosti, ale také dobou jasné reflexe: úmysly, které si s sebou přinášíme, prohlubují naše hluboké společenství se všemi bytostmi, jež trpí. Myslíme na nevinné oběti vystavené násilí, válce, terorismu, hladu nebo důsledkům nespravedlnosti, pohrom, kalamit, nenávisti, útaku, útokům proti jejich lidské důstojnosti a jejich základním právům, proti svobodě jejich jednání a smýšlení. Pomysleme také na ty, na něž dolehly rodinné problémy nebo trpí v důsledku nezaměstnanosti, nemoci, slabosti, samoty nebo postavením imigrantů. A nechci zapomenout na ty, kteří trpí pro Kristovo jméno a umírají pro Něho." Na závěr vyjádřil papež stručně poslání těch, kdo do Lurd přicházejí: "Do této lurdské svatyně, k níž křesťané celého světa obracejí pohled od doby, kdy zde Panna Maria nechala zazářit naději a lásku, obdarovala nemocné, chudé a především nepatrné, jsme zváni, abychom objevovali jednoduchost svého povolání: ve skutečnosti stačí milovat."

Nedělní program 14. září zahájil Benedikt XVI. mši svatou. Ve své homilii papež více než 100.000 přítomným věřícím připomenul svátek Povýšení svatého Kříže: "Církev nás vybízí, abychom hrdě pozvedali tento slavný kříž, aby svět mohl vidět, kam až sahá láska Ukřížovaného k lidem. Vybízí nás vzdávat díky Bohu, protože ze stromu, který přinesl smrt, vytryskl opět život." Tajemství kříže je také obsahem zjevení, které Panna Marie předala Bernadettě v Lurdech před 150 lety. Po mši svaté se papež pomodlil s věřícími modlitbu Anděl Páně. Odpoledne se uskutečnilo setkání papeže se členy francouzské biskupské konference. Jako palčivé problémy Svátý otec označil především situaci rodin a ocenil pomoc, kterou francouzské diecéze poskytují rodinám v obtížných situacích. Zdůraznil také, že nelze připouštět iniciativy, které směřují ke schválení nelegitimních svazků. Na adresu připravovaných změn francouzské ústavy podotknul, že "odvolání ke křesťanským kořenům země by každému obyvateli dovolilo lépe pochopit odkud pochází a kam směřuje." Nedělní zakončil Svátý otec eucharistickým procesím.

V pondělí 15. září na svátek Panny Marie Bolestné celebroidal papež před bazilikou Růžencové Panny Marie mši svatou s nemocnými. V promluvě připomněl: "Včera jsme slavili Kristův kříž, nástroj naší spásy, který nám zjevuje plnost milosrdenství našeho Boha. Kříž je vlastně místem, kde se dokonale projevuje soucit Boha s naším světem. Dnes slavíme památku Panny Marie Bolestné," propojil papež na začátku homilie včerejší a dnešní slavení liturgie. "Matka zajisté před mučeným tělem Syna plakala," řekl papež a dodal, že hloubka jejího "strádání je pouze naznačena tradičním symbolem sedmi mečů." Inspirován slovy žalmu, hovořil papež také o úsměvu Panny Marie a chtěl povzbudit svými slovy ty, "kteří trpí, zápasí a mají pokušení obrátit se zády k životu: obraťte se k Marii! V panenském úsměvu je tajemně skryta síla k dalšímu boji proti nemoci a za život. U ní lze rovněž nalézt milost přijmout beze strachu a bez hořkosti rozloučení s tímto světem v hodině, kterou určuje Bůh." Papež také přiblížil význam svátosti pomazání nemocných: "Milost této svátosti spočívá v přijetí Krista jako lékaře do svého nitra. Kristus ovšem není lékař na způsob tohoto světa. Aby nás uzdravil, nezůstává stát mimo zakoušené utrpení, ale tiší ho tím, že přichází přebývat k tomu, kdo je zasažen nemocí, aby ji spolu s ním snášel a žil. Přítomnost Krista přichází zlomit izolaci, kterou bolest vyvolává. Člověk už nenese svou zkoušku sám, ale jako trpící úd Krista je přizpůsoben tomu, který se dává Otci, a v něm má podíl na zrození nového stvoření." Na závěr papež povzbudil i ty, kdo "přijímají a navštěvují nemocné." Po mši svaté se Benedikt XVI. vydal na cestu zpět do Vatikánu. Podle zpráv České biskupské konference

Svatováclavský rok vyvrcholil národní poutí ve Staré Boleslavi a oslavami v Praze

Od ledna 2008 slaví církev v České republice Svatojáclavský rok. Jeho vrcholem byla Národní svatojáclavská pout', jejíž hlavní oslavy proběhly ve Staré Boleslavi na místě, kde sv. Václav zemřel mučednickou smrtí. Slavnostní poutní mši svatou v sobotu 27. září zde za účasti českých a moravských biskupů předsedal kardinál Miloslav Vlk. Druhý den v neděli 28. září o slavnosti sv. Václava a mučedníka, hlavního patrona českého národa pokračovaly oslavy v katedrále sv.

Víta v Praze, slavnostní koncelebrované mši svatou opět předsedal kardinál Vlk, arcibiskup pražský.

Pastýřský list o sv. Václavovi vydaný českými biskupy k jubileu 1100 roků od narození sv. Václava

Drazí spolubratři kněží a jáhni,
milí řeholníci a řeholnice, drazí věřící!

V běžném každodenním životě přichází tolik událostí, domácích i světových, jedna překrývá druhou a mnohé rychle zapadají za horizont běžícího času. V letošním roce jsme si připomínali některé tzv. „osmičkové události“ z našich moderních dějin, které mají význačné formující místo v naší historii. V této souvislosti jsme si hned na začátku roku připomněli pro naše dějiny zvláště významnou skutečnost – narození sv. Václava, vzdělaného křesťanského vládce a mučedníka, jehož život na počátku našich dějin má zakládající důležitost. Zůstal po staletí zářivou postavou našich dějin a je i po jedenácti stech letech aktuální výzvou pro naši dobu. Proto jsme vyhlásili tento rok za svatojáclavský.

Nyní se blíží ústřední slavnost tohoto jubilea, národní svatojáclavská pout' do Staré Boleslavi a pak i další významné události svatojáclavského roku. Naše slavení ale nemůže zůstat jen vnější událostí. Úcta ke světcům a zamyšlení nad jeho životem, který ovlivňoval víc než tisíc let naše dějiny, nám klade otázky a výzvy i pro přítomnost. Naši národní světci jsou nejen našimi ochránci, ale také „ikona-

mi“ a konkrétním podobenstvím evangelního života pro nás dnešek. Dívejme se proto na životní cestu, jednání a příklad sv. Václava, mučedníka a hlavního patrona našeho národa, hledejme inspiraci. Síla evangelia v jeho životě zůstává jako dědictví. A to je hned první otázka: jaké dědictví zanecháváme my svým potomkům a co jim z převzatého pokladu víry předáváme? Sv. Ludmila, bába sv. Václava, svému vnukovi věrně předávala víru, živý vztah k Bohu. A Václav pak toto dědictví přinášel svým životem a svým příkladem celému národu, aniž z víry dělal ideologii pro upevnění své vládařské moci. Velká inspirativní výzva!

Co my považujeme ve svém životě za skutečně důležité? Hmotné „statky“ nebo hodnoty pro poctivý a pravdivý život zajišťující budoucnost, jako jsou upřímnost, spravedlnost, věrnost, poctivost, statečnost? Svatojáclav byl na začátku našich dějin prvním vzdělaným křesťanským panovníkem. Kladl základy našich dějin a do jejich kořenů vkládal křesťanské hodnoty: hluboký vztah k Bohu, vzájemné mezilidské vztahy založené na křesťanské lásce, úcta k životu, svobodu pro všechny, péči o chudé, toleranci, zodpovědnost. Václavovi šlo o víru živou a žitou, ne o nějaký nástroj ovlivňování. Zdá se, že se ve světě začíná pomalu vracet hledání pevných hodnot jako perspektiva budoucnosti... Život sv. Václava i ostatních světců jsou dokladem, že život postavený na evangelních hodnotách má trvalost a dává člověku naději pro budoucnost, bez níž se nedá žít. Vnější oslavy, i kdyby byly sebevětší a budily velké uznání a obdiv ke světcům, by nakonec zanechaly možná jen pocit prázdnoty a zbytečnosti, kdyby nevyústily v konkrétní přisvojení si těchto hodnot, všeho toho krásného a dobrého, co vytváří trvalost a velikost postav světců naší minulosti.

Při svém pohledu na život a vzor sv. Václava však nesmíme podlehnout omylu dnešního člověka, který se spoléhá jen sám na sebe, na svoje schopnosti a nadání a vše měří výkonem. V mešní prefaci o světcích vyznáváme: „Velikost jejich života je tvůj dar...“ Když se necháváme inspirovat životem sv. Václava, nepřehlédneme jeho živou víru, která ho vedla k tomu, aby se neopíral jen o svou panovnickou moc, o své vlohy a vzdělání, ale o Krista, v kterého věřil. Z tohoto pramene pak vycházejí trvalé plody a síla v nejtěžších okamžicích jeho života. Tento základní rozměr světcova života se musí stát nejsilnější inspirací pro nás dnešek.

K tomu vám společně žehnáme

kardinál Miloslav Vlk, arcibiskup pražský a primas český
Mons. Dominik Duka OP, biskup královéhradecký
Mons. Jiří Paďour OFMCap., biskup českobudějovický
Mons. František Radkovský, biskup plzeňský

Proč dochází k masovému přestupu k protestantismu (2)

Dokončení přednášky katolického novináře Johna Vennariho, kterou měl na konferenci pro katolické duchovenstvo v brazilském městě Botuchatu 22.srpna 2007.

Na scéně se objevuje Gutenberg

Pokud víru získáváme pouze na základě četby bible, pak je tato skutečnost spojena s vynálezem knihtisku, což se stalo v polovině 15.století Janem Gutenbergem. Před tím se všechny knihy opisovaly ručně. Byla to úmoraná, načas náročná a také nákladná práce. Tehdy nebylo možné, aby každý katolík dokonce ani každá katolická rodina měla bibli. Ve skutečnosti došlo k rozšíření bible až v průběhu posledních čtyř století. Co tedy měly dělat ty miliony katolíků, kteří žili v předchozích stoletích a kteří často neměli v průběhu celého svého života možnost číst bibli?

Protestantská teorie „Pouze bible“ – což znamená, že sama bible stačí jako cesta ke spáse – předpokládá, že bible by měla být dostupná všem lidem od prvopočátku křesťanství. My však víme, že tomu tak nebylo. Poznali jsme, že knihy Nového zákona byly napsány až později po Nanebevstoupení Páně, poslední asi až po 65 letech. Křesťanský svět měl kompletně sestavenou bibli až v roce 397 a masového rozšíření dosáhla bible až v druhé polovině 15.století. Tedy princip „Pouze bible“ nemá historické odůvodnění.

Rozpor s rozumem

Princip „Pouze bible“ je také v rozporu s rozumem. Pokud mi dáte knihu a řeknete mi, že všechno v té knize je psané slovo Boží a já ji mám číst a věřit, že sama bible mě přivede ke spáse, pak první věc, co vám řeknu bude: „Dobře, nechte mě být, dal jste mi právě bibli a já sám poznám její správný smysl.“ Toto

je podstata protestantského chápání bible. Pokud půjdete do luteránského shromáždění, uslyšíte tam výklad bible podle Martina Lutera. Když navštívíte metodistické shromáždění, bude vás čekat výklad bible podle Johna Wesleyho. V presbyteriánském shromáždění se setkáte s výkladem bible podle jejich zakladatele Johna Knoxe.

Pokud budete členem protestantské církve, pak není důvod, proč byste nemohli ve shromáždění povstat a říci kazateli: „bratře, věřím, že nejdeš v pravdě. Tvůj výklad je špatný. Já jsem našel správný!“ A pokud budete dost horliví, výmluvní a opravdu odhodlaní, pak si můžete založit svoji vlastní protestantskou církev, *protože právě tak ony všechny začaly*.

Zde vidíme, jaké jsou následky soukromého výkladu Písma svatého. Protože podle protestantské zásady, že každý kdo čte bibli ji může sám vykládat, je logickým závěrem, že může vzniknout tolik protestantských církví, kolik je jedinců. Pro ně neexistuje církev ustanovená Ježíšem Kristem, aby v jeho jménu učila. Zde není Bohem ustanovená autorita, která by nám řekla, že můžeme udělat chybu.

Toto je jeden z mnoha důvodů, proč se nemohu nikdy stát protestantem. Je vidět, že princip „Pouze bible“ neodpovídá samotnému Písmu svatému, že princip „Pouze bible“ nemá historický podklad a že princip „Pouze bible“ také odporuje rozumu, neboť vede k tisícům navzájem si odporujícím výkladům a je v rozporu s tím, k čemu založil Pán Ježíš svou církev.

Bible ze mě udělala katolíka

Jedním z protestantů, který nakonec objevil pravdu, je Pavel Whitcomb, který byl protestantským duchovním, a kterého intenzivní studium Písma svatého přivedlo k poznání, že katolická církev

je pravou církví ustanovenou v bibli. Popisuje to v knize: „Bible ze mě udělala katolíka“

Pan Whitcomb studoval Písmo svaté tzv. korelační metodou, to znamená metodou vzájemných vztahů. Tato metoda postupuje následovně: Studující se zaměří na určitý pojem v Písmu svatém a potom hledá v celé bibli všechna místa, která s tímto pojmem souvisejí, aby tak našel biblickou pravdu, co ten pojem znamená. Když pan Whitcomb použil tuto metodu pro slovo „církev“, objevil něco neočekávaného. Shrneme to zde do čtyř bodů:

1. Jeho prvním objevem bylo, že „*církev*“ je definovaná v bibli jako „*jedno tělo*“ – a to nejen lidské tělo, ale jako Boží tělo – tajemné tělo samotného Krista. „On je hlavou těla – totiž církve.“ (Kol 1, 18) „Vy jste tělo Kristovo a každý z vás je jedním z jeho údů.“ (1 Kor 12, 27) „Vždyť jsme údy jeho těla.“ (Ef 5, 30)

2. Pan Whitcomb také objevil, že tato církev není rozděleným tělem, ale „*sjednoceným tělem*“. „A bude jedno stáde a jeden pastýř.“ (Jan 10, 16) „A slávu, kterou jsi dal mě, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno.“ (Jan 17, 22) „Jen jedno je ono tajemné tělo, jen jedn Duch a stejně tak jen jedno vy-toužené dobro, ke kterém jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest.“ (Ef 4, 4-5)

3. Dále poznal, že tato církev musí být církví učící a nejen to, ale „*církví neomylně učící*“. „Ježíš k nim přistoupil a promluvil: Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a uče je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal.“ (Mat 28, 18-20)

4. Získal přesvědčení, že „*Pán Ježíš přislíbil Boží ochranu této učící autoritě*“. „To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přimlouve,

Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já.“ (Jan 14, 25-26) „Až přijde Přimluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, který vychází od Otce, ten vydá o mě svědectví. Vy také vydávejte svědectví, protože jste se mnou do začátku.“ (Jan 15, 26-27) „Píšu ti o těchto věcech. Kdybych se opozdil, abys věděl, jak je třeba se chovat v Božím domě, v církvi živého Boha, která je sloupem a pevnou oporou pravdy.“ (1 Tim 3, 14-15)

Když si Whitcomb toto všech uvědomil, prohlásil: Byl jsem velmi znepokojen poznáním této biblické pravdy... protože jako protestant jsem nebyl členem učící církve, tím méně neomylně učící církve, protože taková církev v protestantském systému neexistuje. Církev jejímž jsem byl členem, jako jiné protestantské církve tvrdila, že bible je jedinou autorizovanou rozdatelkou a učitelkou pravdy a pokud máme být spaseni, musíme se naučit z bible, co je potřebné k naší spase.

Pan Whitcomb dodává, že podle protestantské víry je jedinou povinností církve dát věřícím do ruky bibli a těm, kteří uznávají Krista jako Pána a Spasitele poskytnout místo ke společné modlitbě. A to bez ohledu na to, že v první čtyřech stoletích nebyla ještě kompletní křesťanská bible publikována, že dalších tisíc roků byl mezi věřícími nedostatečný počet biblí, protože neexistoval knihtisk, a bez ohledu na to, že ti, kteří učinili z bible jediné pravidlo víry, přišli se stovkami navzájem si odporujících výkladů, přestože bible sama říká, že kdo ji vysvětluje privátně, vysvětluje ji špatně: „V listech Pavlových jsou místa, kterým není snadno porozumět, a lidé nevědomí a neutvrzení ve víře to překrucují – a dělají to tak s Písmem vůbec – ke své vlastní zkáze.“ (2 Petr 3, 16)

Stručně řečeno, pan Whitcomb výborně vysvětlil, že jediná církev, která se shoduje s církví, jak je popsána v bibli, je církev katolická. Také připomněl, že v bibli není napsáno úplně všechno, jak to dosvědčuje evangelista sv. Jan: „Je však ještě mnoho jiných věcí, které Ježíš vykonal. Kdyby měla být vypsána každá zvlášť, myslím, že by celý svět neobsáhl knihy o tom napsané.“ (Jan 21, 25)

Byla to katolická církev, vybavená neomylnou autoritou, kterou dostala od Pána Ježíše, která nám dala bibli a také díky autoritě katolické církve víme, že bible je pravým slovem Božím. Proto sv. Augustin ve čtvrtém století prohlásil: „Já sám bych nevěřil evangeliu, kdyby mě k tomu nepohnula autorita katolické církve.“

Pojednal jsem krátce o důležitých bodech a nezbyvá mi čas, abych zde předložil biblické podklady pro modlitbu k andělům a svatým a pro úctu k Matce Boží a další pravdy katolické nauky. Ale znovu opakuji, že solidní katolická protireformační apologetika je dnes důležitější než kdy před tím.

Nenapodobujte protestanty

Myslím, že je nutné si uvědomit, že ve snaze zastavit odliv katolíků k protestantismu, nesmíme napodobovat protestantské způsoby, ale spíše naše světce. Světec, na kterého bych zde rád poukázal, je svatý Antonín Maria Klaret, který působil v Latinské Americe jako arcibiskup v Santiagu na Kubě, a byl proslulý darem zázraků a čtením v lidských srdcích. Chtěl bych zde připomenout, jak dal dobrou lekci jednomu knězi v Madridu ve Španělsku před tím, než odejel na Kubu. Španělský kněz Don Hermenegildo byl známý svými výmluvnými kázáními. Jednoho dne měl skvělé a procítěné kázání, na kterém byl přítomen sv. Antonín Klaret. Don Hermenegildo sklidil za své kázání mnoho pochvaly, avšak arcibiskup ho nepochválil a nepozorovaně odešel. To Dona Hermenegilda značně zneklidnilo, takže hned následujícího dne brzy ráno zašel k svatému Antonínu Klarétovi. Don Hermenegildo arcibiskupa oslavil: „Promiňte, vaše excelence, že vás obtěžuji touto časnou nevhodnou návštěvou, ale potřebuji ulehčit svému srdci. Celou noc jsem nespál. Řekněte mi, arcibiskupe, nelíbilo se vám moje včerejší kázání? Vaše mlčení bylo pro mne varováním a odsouzením.“ Svatý Antonín Klaret, plný opravdové lásky, ho chtěl potěšit a povzbudit, ale zároveň mu chtěl dát důležitou radu. Světec mu odpověděl: „Done Hermenegildo, řekněte mi, kázal jste někdy o spase duše a strašném neštěstí být zavržen?“ „Ne,

vaše excelence, ještě jsem nekázal o něčem podobném.“ „Kázal jste o smrti o soudu, o pekle, o nutnosti obrácení, o vyhýbání se hříchu a o činění pokání?“ „Ani o těchto věcech jsem přímce nekázal.“ „Dobře můj příteli, poněvadž jste mě o to požádal, řeknu vám upřímně vaše kázání se mi nelíbilo a ani nemohu schvalovat způsob kázání těch, kteří ve svých promluvách opomíjejí tyto velké pravdy křesťanství, ale pouze se o nich povrchně zmíní, aniž by to obrátilo duše. Já si nemyslím, že taková kázání jsou dobrá a náš Pán Ježíš Kristus je schvaluje.“

Don Hermenegildo v tichosti naslouchal a krátce na to byli lidé v Madridu svědkem radikální změny slavného kazatele. Dříve věřící tleskali výmluvnosti Dona Hermenegilda, nyní však byli pohnuti k pláči a opravdové kajivosti.

A náš vzor svatý Antonín Maria Klaret přišel na Kubu v roce 1850 a byl tam 6 roků. V tomto krátkém čase obnovil materiálně i duchovně upadající arcidiecézi Santiago. Více než zdvojnásobil počet farností, znovu otevřel diecézní seminář, z něhož za posledních 30 let nebyl vysvěcen ani jeden kněz, pozvedl morálku a horlivost kléru a také pomohl k otevření četných řeholních domů, které byly dříve zavřeny a zákonem zakázány. Jistě se můžeme učit z pečlivého studia života tohoto světce, jak si počínat v dnešní době.

Končím tím, že věřím, že solidní katolická protireformační apologetika, věrnost poselství Panny Marie Fatimské a použití přístupu, zbožnosti a misijní horlivosti světců jako byl svatý Antonín Maria Klaret, nám pomůže evangelizovat lidi a znovu získat katolickou Latinskou Ameriku katolické víře!

John Vennari
Přeložil Karel Chrobák

Poznámka překladatele:

Brazílie je jediná země Latinské Ameriky, kde se mluví portugalsky. V této bývalé kolonii Portugalska je také, více než kde jinde, uctívána Panna Maria Fatimská.

Svatí rodiče jedné světice - Louis a Zalie Martinovi

K beatifikaci rodičů sv. Terezie od Dítěte Ježíše 19. října 2008

„Stačilo se na něho podívat, abych věděla, jak se modlí světci.“ Tak mluvila Terezička z Lisieux o svém otci Ludvíku Martinovi, který bude brzy blahověstěn spolu se svou manželkou Zalií Guérinovou ve sto padesátém výročí jejich sňatku.

Hodinář a krajčářka. Tak by se mohl jmenovat románek ze závěru devatenáctého století. Jenže to je skutečný příběh. Příběh dvou manželů, kteří budou brzy vyneseni k účtě oltáře. Bude to druhý případ po manželech Quatrocchiových, které prohlásil za blahoslavené Jan Pavel II. v roce 2001. Ale ohlas tohoto blahověstění může být mnohem větší. Jsou to rodiče světice, kterou Pius X. nazval „největší mezi moderními světci“, malé Terezičky od Ježíška. Jejich proces byl zahájen v roce 1957 a nyní dospěl do závěrečné fáze. Již v roce 1994 prohlásil Jan Pavel II. stupeň ctnosti těchto rodičů za hrdinský, neboť „jsou více hodni nebe než země“, jak napsala Terezička v jednom ze svých posledních dopisů. Teprve nedávno lékařská komise uznala první zázrak, který se udal na jejích přímluvu: náhlé uzdravení v červnu 2002 v nemocnici sv. Gerarda v Monze. Petr Schiloró se narodil s velkou plicní nedostatečností, kterou lékaři prohlásili za nevyléčitelnou. 3. června schválil papež zázrak a jen několik dnů nato prefekt Kongregace pro svatořečení na konferenci, která se konala ve farnosti Notre Dame ad Alençon u příležitosti 150. výročí jejich sňatku, oznámil, že blahověstění se bude konat 19. října, o světovém dnu misii v bazilice v Lisieux, vedle níž jsou rodiče Terezičky pochováni.

Ludvík Martin, povoláním hodinář a klempník, pomýšlel v mládí na to stát se mnichem, ale v roce 1845 nedostal povolení vstoupit k benediktinům, dokud se nenaučí latině. Z neznámého důvodu rovněž Zalie byla odmítnuta v klášteře Sester lásky. Ty sloužily v Nové nemocnici v Alençonu. Proto se zaměřila na manželství. K prvnímu setkání s Ludvíkem došlo na mostě Svatého Leonarda. Mladá krajčářka slyšela ve chvíli, kdy šel před ní, jasný hlas, který jí říkal: „Toto je muž, který je připraven pro tebe.“ Byly to podobné dny milosti jako ty, během kterých se Neposkvrněná v jeskyni Massabielle usmívala na Bernadettu Soubirousovou. Svatba se konala ve farním kostele v Alençonu po několika měsících zasnoubení 13. července 1858, tři dny před posled-

ním lurdským zjevením.

Podle této předehry se rozvíjel život těchto manželů, který trval jen 19 let, ponořen do každodennosti jako život každé jiné dobře situované rodiny, ve které všichni čas absorbovala práce a výchova dětí. Jenže tito manželé žili jako křesťané a podle toho plnili povinnosti svého stavu, každý den začínali mší svatou, zachovávali církevní zákony, účastnili se života farnosti a zvláštní důraz kladli na zachování nedělního a svátečního klidu, často se zpovídali a prosili „dobrého Boha“, to byl častý výraz na rtech Zalie, aby jim poslal děti, které by mohli pozvednout „k nebi“. Měli jich devět, čtyřikrát zažili bolest předčasně smrti, která bohužel v jejich době nebyla výjimkou, a vychovali s láskou pět dcer, které dosáhly dospělého věku. Poslední přišla na svět v lednu 1873. Byla to Terezka. Nelitovali, že byli otevření pro děti, které jim Bůh chtěl seslat. V listě příbuzné, kterou rovněž postihla ztráta sotva narozeného dítěte, Zalie napsala: „Jsem zničena, mám srdce tak stisnuté, jako bych ztratila své děti, a přece Bůh prokázal velkou milost, protože náš maličký měl čas přijmout křest. Když vidíme tvora v nebezpečí, začíná vždy něco na onom světě. Když jsem zatlačovala oči mých drahých synáčků, zakousla jsem velmi velkou bolest, ale nelitovala jsem bolesti a trápení, které jsem pro ně prožila. Mnozí mi říkali: – Bylo by lepší, kdybyste je neměla. Nemohla jsem snést takové řeči. Neshledávala jsem, že by moje bolesti a úzkosti byly srovnatelné s věčnou blažeností mých dětí.“

Největším svědectvím jejich svatosti jsou právě dopisy Terezičky, která měla tu milost naučit se velmi rychle důvěře v Boha při pohledu na své rodiče. Na Zalii si zachovala málo vzpomínek. Zemřela totiž na rakovinu v roce 1877, když byla Terezka ještě velmi malá. Ale matčiny dopisy jsou plné vzpomínek na její živé a veselé dětství. „Terezička je někdy opravdu zábavná,“ píše v roce 1876 své druhorozené Pavle, která byla v klášteře. „Další den se mě ptala, jestli přijde do nebe. Řekla jsem jí, že ano, pokud bude hodná. Odpověděla mi. „Jistě, a kdybych nebyla hodná, šla bych do pekla...“, ale já bych věděla, co udělat. Letěla bych pryč za tebou, ty bys byla v nebi a držela mě pevně v náručí. Jak by mě dobrý Bůh mohl zatratit?“ Viděla jsem v jejím pohledu, jak byla přesvědčena,

že dobrý Bůh by jí nemohl udělat nic zlého, kdyby byla v náručí své matky.“

Modlitba a důvěra v Boha nebyly v této rodině pouze doporučené. Prožívali je každodenně, pět dcer vdechovalo klima, ve kterém mimořádná formativní moc modlitby byla metodou přirozeně spojenou s každým krokem. „V našem domě měla výchova jako hlavní páku zbožnost. Byla zde liturgie rodinného krku: večerní rodinná modlitba, mariánské měsíce, nedělní bohoslužby, zbožná četba. Moje matka mě brala na svůj klín, aby mě pomohla připravit se na mé zpovědi, a ona vždy počítala právě s důvěrou svých dcerušek.“

Jak rychle se Terezička naučila této metodě! Když začala dělat první krůčky, vypravuje matka, připadalo jí obtížné vystoupit v domě po schodech. Postavila se na první schod a volala: „Maminko!“ A nepohnula se, dokud maminka neodpověděla: „Ano, moje dítě!“ Teprve pak zvedla nožku a překonávala překážku. „Bylo zapotřebí zavolání a odpovědi na dodání odvahy pro každý schod,“ konstatuje Antonio Sicari, který komentuje tuto epizodu. A dodává: „Později, když se Terezie stala vychovatelkou novic, učila je, že nejlepší metoda, jak vystoupit k Bohu, je volat ho za každým krokem.“

A tak to dělala Zalie tvář v tvář obtížím v práci, při nemocech dětí, při každodenních protivenstvích, při problémech, které celé roky působila třetí z dcer Leonie, uzavřená dívka, introvertní, neučenívá, s poněkud opožděným chápáním, se kterou dosáhla Zalie určitého úspěchu až na samém konci svého života. V radostech i bolestech života věděla, že je milovaná, a tuto jistotu jako osmózou sdělovala také srdcím svých dcer: „Slečna X,“ píše Pavle, „mi přišla podat tvé zprávy. Řekla mi, že jsi vyrostla, a já mám z toho radost. Tato slečna je velmi hodná osoba, bohužel má tak liberální názory. Věřím, že jednoho dne se změní, protože je příliš dobročinná, než aby Bůh dovolil, aby měla takový závoj na očích. Její bratr jindy řekl: „Bůh se o nás nestará.“ To uvidí, jestli se o ně Bůh nestará. Bolí mě, že tak dobří přátelé mají takové city. Já to vím velmi dobře, že dobrý Bůh se o mne stará. Přesvědčila jsem se o tom mnohokrát ve svém životě a mnoho vzpomínek na to nikdy nevymizí z mé paměti.“

Tato schopnost dovede Zalii k tomu, že

přijme zprávu o své těžké nemoci ve 45 letech jako matka pěti dcer, aniž by upadla do zoufalství. „Dobrý Bůh mi dal tu milost, že se neděším a jsem klidná, skoro šťastná a neměnila bych svůj osud s žádným jiným. Jestliže dobrý Bůh bude chtít, abych se uzdravila, budu velice šťastná, protože v hloubi duše toužím žít: bolí mě opustit svého manžela a své dcery. Ale na druhé straně si říkám: – Jestliže se neuzdravím, je to asi proto, že je lepší, abych odešla. ... Nicméně udělám všechno možné, abych získala zázrak. Počítám s poutí do Lurd, ale jestli se neuzdravím, budu se snažit, abych při návratu zpívala stejně.“

Zelie se nedočkala očekávané milosti. Ve věku 54 let musel Ludvík přijmout úkol vést dále dům, když prvorozená dcera Maria měla 18 let a Terezie sotva 4 a půl. To byl důvod, proč se rozhodl přestěhovat do Lisieux, kde byl Zeliin bratr Isidor, a nabídnout dcerám mateřskou péči příbuzné Celiny Fournetové, přítelkyně jeho manželky. U Terezie jsou vzpomínky na toto období mimořádně živé, protože jako nejmenší v domě byla zahrnována od otce zvláštní láskou. Ji věnoval večerní procházky s návštěvou Nejsvětější Svátosti, s ním trávila odpoledne při lovu ryb na břehu řeky a jí patřilo poslední políbení po večerní modlitbě před sochou Panny Marie, která byla tak drahá Zeli i Ludvíkovi. Proto si ji z Aleçonu přinesli s sebou. Tereziino srdce se tak znovu otevřelo, překonalo postupně bolest z maminčiny smrti, která ji učinila z počátku poněkud křehkou se sklonek k pláči a melancholii, a objevila v očích tatínka lásku, která ji vedla přirozeně k Bohu a rozšiřovala prostor pro charitativní lásku: „Během procházek s tatínkem ho těšilo, když mě mohl poslat s almužnou k chudákům, které jsme potkávali. Jednoho dne jsme viděli jednoho, který se s námahou vlekl o berlich, šla jsem k němu, abych mu dala peníz, ale on se necítil dost chudý, aby přijal almužnu. Podíval se na mě se smutným úsměvem a odmítl přijmout, co jsem mu nabízela. Nedomážu popsat, co se ve mně dělo, chtěla jsem mu pomoci, potěšit ho.“

Tatínek mi koupil pamlsek, měla jsem velkou chuť dát mu ho, ale neměla jsem odvahy, ale chtěla jsem mu dát něco, co by nemohl odmítnout, protože jsem k němu cítila tak velkou sympatii. Tu jsem si vzpomněla, že jsem slyšela, že v den prvního svatého přijímání dostane člověk všechno, co si žádá. Ta myšlenka mě utěšila, i když jsem ještě neměla ani šest roků, ale řekla jsem si. Budu se za mého chudáka modlit v den prvního svatého přijímání. Dodržela jsem svůj slib o pět let

později a doufám, že Pán vyslyšel mou modlitbu, kterou jsem k němu vyslala za jeden z jeho trpících údů.“

Nemůžeme na těchto několika málo stránkách nevzpomenout na Dějiny duše a rozpoznat v nich postavu Ludvíka, milost stavu, která mu dovolila formovat bez mnoha slov, pouze příkladem onoho ducha důvěry v Boha, který tak charakterizuje Terezii: „Svátky! Kolik vzpomínek je v tomto slově! Svátky jsem tolik milovala. Milovala jsem především procesí s Nejsvětější Svátostí. Svátky! Jestliže ty velké byly řídké, každý týden mě přiváděl k jednomu, který byl mému srdci drahý: neděle. Jaký den to byl, neděle! Byl to Boží svátek, den odpočinku. Celá rodina šla na mši. Celou cestu a dokonce i v kostele královnička držela otce za ruku a měla místo vedle něho. Když bylo kázání, museli jsme najít dvě sedadla velice blízko sebe. To nebylo nesnadné, protože všem se to velice líbilo vidět tak krásného starce s tak malou dceruškou, že lidé se stlačili, aby nám udělali místo. Když kazatel mluvil o svaté Terezii, tatínek se ke mně naklonil a řekl mi tiše: „Dobře poslouchej, moje královničko, mluví o tvé svaté patronce.“ Poslouchala jsem skutečně, ale dívala jsem se více na tatínka než na kazatele, jeho krásná tvář mi říkala tolik věcí! Často se jeho oči plnily slzami, které se s velkým úsilím, ale zbytečně snažil zadržet.“

Terezie trvá především na slově dívat se, když mluví o otci: „Co mohu říct o zimních večerech, především těch nedělních? Jak to bylo pro mě sladké po partii dámy sedět spolu s Celinou tatínkovi na klíně. Pak jsme sestoupili ke společné modlitbě a ta nejmenší královna byla sama vedle krále: stačilo dívat se na něho, abychom věděli, jak se modlili svatí...“

Je třeba říci, že Terezie se nikdy necítila svatou, ale vždy se cítila jako dcera světců. Tak se mohla vyjádřit v jednom dopise otci, když byla již v Karmelu: „Když myslím na tebe, myslím přirozeně na dobrého Boha.“

Připadlo to Ludvíkovi, aby mezi léty 1882 a 1887 doprovodil tři své dcery k bráně Karmelu v Lisieux: Pavla, která byla adoptivní matkou Terezie, tam vstoupila jako první. Prvorozená Marie čtyři roky po ní a nakonec Terezie, pro kterou přinesl otec největší obět, když po Marii dostala povolení obléci hábit v 15 letech. Při té příležitosti mu jeden přítel řekl: „Abrahám Vás nemá čemu učit. Udělal byste to jako on, kdyby vám Bůh dal příkaz obětovat královničku...“ On ihned odpověděl: „Ano, ale přiznávám, že bych zvedal meč pomalu a čekal bych na anděla a beránka.“

A právě od něho jsme se naučili, jak vidět život z lepší stránky, která nám nebude odňata. V roce 1885 se vydal na cestu, která měla být jeho poslední poutí s cílem ve Svatezemi, a pokračoval tak v tradici, která mu byla drahá. Manželka a dcery ho často viděly odjíždět s holí v ruce – jednou do Chartres jindy do Paříže, aby se zde modlil ve svatyni Panny Marie Vítězné. Při jedné takové příležitosti napsal z Konstantinopole Marii: „Nakonec má Marie, moje veliká, moje první, pokračuje ve vedení mého oddílu lépe, než by toho byl schopen tvůj rozumnější a starý otec, který už má dost všech krás, které ho obklopují, a sní o nebi a nekonečnu.“ Tak obohatil slova, která Zelie napsala jedné příbuzné, když už si byla vědoma své těžké nemoci: „Hle, uplynul tak ještě jeden rok... Pokud jde o mne, neoplačkávám ho, čekám netrpělivě na konec dalšího; nicméně nemám mnoho důvodů, abych se těšila, když vidím, jak se čas zrychluje, ale jsem jako děti, které se nestarají o zítřek: čekám vždy štěstí.“

V posledních letech svého života, když obětoval Bohu všechny své dcery – i Leonie a Celie vstoupily do kláštera po jeho smrti – měl se vyrovnat se zkouškou, která ho přivedla postupně ke ztrátě mentálních schopností a do sanatoria v Caen. Když se střídaly světlé momenty s dlouhými krizemi, snažil se obětovat vše dobrému Bohu a přijímal s láskou tyto bolestné podmínky, on, který byl vždy velmi aktivní a podnikavý: „Byl jsem vždy zvyklý poroučet a nyní jsem přinucen poslouchat. Je to tvrdé. Ale vím, že tuto zkoušku mi dal dobrý Bůh. Nikdy jsem v životě neměl pokoření, potřeboval jsem aspoň jedno.“

Když v roce 1894 zemřel, Terezie napsala: „Smrt tatínka na mě nepůsobí jako smrt, ale jako opravdový život, nacházím ho znovu po šesti letech nepřítomnosti, cítím ho vedle sebe, že se na mě dívá a chrání mě.“

Snad jejich svatost nemá mimořádný charakter jako u Terezie. Ale k tomu, abychom řekli, za kolik dluží Terezie svým rodičům, stačilo svědectví Ludvíkova přítele Cristofora Desrozierse, který v roce 1899, poté, co přečetl Dějiny duše, napsal: „Není to bez živé emoce, že jsem zde našel fyzicko-morální portrét drahého Ludvíka, jednoho z lidí, kterého jsem na světě nejvíce miloval. Nenašel jsem nikdy větší srdce, ani velkodušnější duši a pochází to jistě od něho, že sestře Terezii od Dítěte Ježíše přísluší vznešenost jeho citů.“

Paolo Mattei
Podle 30giorni 6 - 7/2008

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915
6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky“

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.

1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)
LaGrange Park, Illinois 60526

Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail

FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line

E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbakenfs@mycingular.blackberry.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Bolestná vzpomínka

*S hlubokou bolestí si dne 21.října připomínáme třetí výročí,
kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost
naš milovaný manžel, tatínek a bratr, pan*

John Kadlček

Narodil se 2.listopadu 1939 v Dolním Němčí na Moravě.
Do USA odešel po invazi sovětských vojsk v květnu 1969.

Rád se účastnil krajaňského společenského života,
měl rád Moravu a její písně a folklor
a v duchu národního odkazu vychovával svoje děti.
Slavné vzkříšení očekává na hřbitově
Panny Marie Královny nebe.

Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat v sobotu
25.října v 6.30 večer v kostele P. Marie Svatohorské v Ciceru.

*Děkujeme všem, kdo si na něho
vzpomenou v modlitbě s námi.*

Manželka Zdenka
syn Johnny a dcera Denise
bratr Josef s rodinou v Dolním Němčí
a ostatní příbuzní v Americe a na Moravě

Něžná vzpomínka

*Na svátek Všech svatých 1.listopadu letošního roku
tomu bude již dvacet tři roků co byl nenadále
odvolán z tohoto světa můj milovaný syn*

John "Jack" Vacek

PROFESOR A HISTORIK

Profesor Vacek graduoval jako člen PHI BETA KAPPA z NORTHWESTERN UNIVERSITY a byl Woodrow Wilson Fellow a Fullbright Scholar v Indii. Dosáhl též diplomů na Columbia University v New Yorku, Loyola University v Chicagu, na Goethově Institutu v Německu a Russian Institutu (Indiana University) a na Karlově Universitě v Praze. Vyučoval na několika universitách po celém světě. Ovládal sedm cizích jazyků.

Ač mu bylo teprve 38 let, svými rozsáhlými znalostmi, živým a láskyplným zájmem o každého studenta a posluchače jeho učitelský talent a výchovný vliv vyoral v jejich myslích úrodnou kulturní brázdu. Jeho české rodinné dědictví vykvetlo v jeho srdci v hluboký cit pro vlast jeho předků.

*Mše svatá za našeho v Pánu zesnulého Jacka
bude obětována v kostele Panny Marie Svatohorské
v Ciceru v sobotu 25.října 2008 v 6.30 hod. večer*

*Děkujeme všem, kdo si v modlitbě
na něho vzpomenou s námi.*

ADELE VACEK, maminka
Dr. MARGARET VACEK TRYBUS, sestra
s rodinou

Vděčná vzpomínka

*Dne 5.listopadu 2008 tomu bude pět let,
co navždy dotlouklo srdce našeho milovaného
manžela, tatínka a dědečka, pana*

Ing.Franka Galose

Narodil se 20.Jedna 1937 v Maďarsku.
Po revoluci v roce 1956 opustil svou vlast
a od roku 1957 žil se svou rodinou v USA.

Ve své vlasti i v Americe uplatňoval
své technické vzdělání a byl velmi oblíben
u spolupracovníků. Vzkříšení těla očekává
na hřbitově Panny Marie Královny Nebe.

Mši svatou za něho budeme obětovat
v sobotu 11.listopadu 2008 v 6.30 večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

*Děkujeme všem, kdo si na něho
vzpomenou v modlitbě.*

Jana Marie Galos, manželka
Renata, dcera
s vnuky
Danielem, Timothy a Frankem

Úmrtí oznámení

*S hlubokým zármutkem v srdci oznamujeme,
že v úterý 12.srpna 2008 byl Pánem povolán na věčnost
naš milovaný bratr, strýc a prastrýc, pan*

Antonín Pozniak

Narodil se 19.srpna 1928 v Pacově na Českomoravské Vysočině. V únoru 1930 ve věku 33 let zemřel jeho otec a za týden na to matčina matka. Nebohá vdova neměla nikoho kdo by se jí postaral o dvě malé děti, o Toníka (rok a půl) a mě Helenu (necelé tři roky). Při tom byly ještě dvě starší děti. Chudé babičky, kterým nás dávala do péče se o nás nemohly moc dobře starat, takže nám bývalo smutno a mivali jsme i hlad. Proto jsme lnuli k sobě a záviseli jeden na druhém. Snad tehdy se zrodilo to silné pouto mezi námi, které trvalo po celý jeho život.

Toník vystudoval Vinařskou školu v Mělníce a protože zavládl v České zemi komunismus, odešli jsme spolu v roce 1949 do Německa odkud jsem vyemigrovala do Kanady a Toník do Austrálie. Na přání maminky však v roce 1953 přijel do Toronta, abychom byli spolu a když jsem se v roce 58 vdala do Spojených států, přestěhoval se tam rovněž. V Clevelandu pracoval po řadu let jako elektrikář v GE Nela Parku.

Byli jsme jeden druhému oporou. Já jsem byla přesvědčena, že jako starší musím o Toníka pečovat a on zase, jako muž, že se má starat o mě. Vzájemné porozumění a chápání jeden druhého vycházelo z toho, že jsme pocházeli ze stejného hnízda, což nám pomáhalo vytvořit v cizině kousek pravého domova. Když přišly děti, Toník je miloval jako svoje a oni jeho, byl to jediný strýček, kterého zde měly. Když se ve svých 60 letech oženil s Američankou Mary Branch, nic se nezměnilo na našem vztahu. Zůstával naším nejbližším, pomáhal a radil, kde mohl a já jsem se nadále snažila být mu dobrou sestrou. Toník byl tichý, klidný člověk, který neváhal pomoci každému, kdo pomoci potřeboval. Pro svoji milou povahu měl mnoho přátel po světě, v Austrálii, v Kanadě i v Clevelandu. Bohužel jejich řady již prořídly a nyní odešel i on.

S drahým zemřelým jsme se rozloučili 15.srpna 2008 ve Walter Martens Funeral Home a zádušní mše sv. byla sloužena 16.srpna v kostele sv. Tomáše Mora. 20.srpna byla urna s jeho popelem uložena do hrobu ve West Park Cemetery.

*Děkujeme všem, kdo si na něho spolu s námi
vzpomenou v modlitbě.*

Helena Menclova, sestra
Dr. Jaroslav Mencl, švagr

Dr. Francis Mencl a Marcela Amaya, synovec a neteř
John Kamiš, synovec v Chicagu

Sylvia a Heidi Mencl, Peter, Paul, Andrew a Maria
Amaya, John a Mary Grace Kamiš,
prasynovci a praneteře

František Pozniak, Jiří Pozniak, Helena Hanušova,
Eva Říhova, Adolf Kamiš a Helena Phauserova,
synovci a neteře v Čechách s rodinami.

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

srdečně zve své členy a přátele
na večer plný nezapomenutelných melodií
pražského písničkáře Karla Hašlera

v úterý 14.října 2008 v 7 hodin večer
v klubovní místnosti České Misie,
2340 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804

Námět večera:

Podivné písničky FONTÁNA ZPÍVÁ

Hudba a písničky Karla Hašlera pronikly hluboce do lidských srdcí. Melodie v nichž je opěvována krása, příroda, láska a radostné i žalostné vzpomínky se zpívají dodnes. Uslyšíte je v podání českých zpěváků a tanečníků za doprovodu oblíbeného orchestru Václava Hybše.

Těšíme se na Vaši milou návštěvu v úterý 14.října.

Dobrovolný dar \$ 3.00

Věra Rokničová jednatelka SVU Chicago

Voice of Cleveland

WERE 1490-AM

Sundays: 1.00 - 2.00 p.m.

WHKW 1220-AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Also on the Internet: www.whkwradio.com

Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

**Vás zve k poslechu hudby
z naší vlasti**

**na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.**

Panna Maria stále čeká...

Pokračování ze str. 3

Zbožná a vděčná srdce Pražanů připisovala slavné vítězství zvláštní pomoci Boží a přimluvě Panny Marie, kterou tolik vzývali v hrozných chvílích. Proto další generace s nadšením uvítala dekret císaře Ferdinanda III. ze dne 22. dubna 1650 k postavení sloupu se sochou Panny Marie:

„Ke stále trvajícím vděčné památce, že z pouhé milosti Boží toto od tehdejších nepřátelského lidu švédského silně dobýváno Staré a Nové město Pražské k přemožení a podmanění nepřišlo a k tomu cíli, aby přimluvou Nejsvětější Rodičky Boží na budoucí časy od válek a útoků nepřátelských, nakažení morního a jiných neřestí zachováno bylo...“ (Liber decretorum - kniha dekrétů, arch. m. č. 753 fol. 259).

Na sloupu samém byla vytesána slova: „*Virgini, Genitrici sine originis labe Conceptae, propugnatae et liberatae urbis ergo caesar pius et iustus hanc statuam ponit.*“ - Panně, rodičce bez poskvrny prvotní počaté, za obhájení a osvobození města, zbožný a spravedlivý císař tuto sochu staví.

Koncem května r. 1650 s začalo s kopáním základu pro Mariánský sloup. Základní kámen položil hrabě Bernard Ignác Martinic. Sloup byl z jediného kusu žehrovičského pískovce, byl vysoký 13 metrů a 23 centimetrů a vážil asi 35 metrických centů. Byl vztyčen 26. září 1650 a 30. září byla na něj postavena socha P. Marie vysoká 2 metry a 10 centimetrů rovněž z pískovce. Sochu vytesal Jiří Bendl se svým synem Janem Jiřím Bendlem, od něhož pochází také vlnářský sloup se sochou sv. Václava při kostele Křížovníků a jezdecká socha sv. Václava na Vyšehradě. Pomáhali jim také sochaři Arnošt Heidelberg a Stanislav Goldschneck. Dole na čtyřech úhlech byli umístěni andělé, přemáhající ďábly a tak znázorňující vítězství pravdy a spravedlnosti nad bludy a neřestmi.

Zdánlivou souvislost s bitvou bělohorskou se snažil někteří vysvětlit tím způsobem, že vzorem sloupu byl sloup mnichovský od P. Candida, který skutečně dal postavit po bitvě bělohorské bavorský král Maxmilián, jenž byl vůdcem císařské armády.

Každoročně o svátcích Nanebevzetí, Narození a Neposkvrněného Početí Panny Marie se konaly z Klementinské koleje (tehdejší pražské univerzity) průvody k Mariánskému sloupu, ve kterých univerzitní studenti slavnostně nesli rukavice a přílbu kněze Jiřího Plachého, aby tak poděkovali Matce Boží za zachránění Prahy od Švédů. A když v roce 1713 zasáhla Prahu krutá rána morová, jež si vyžádala 20.000 obětí (dle sčítání z r. 1904 měla Praha 216.800 obyvatel, takže i roce 1713 se dá odhadnout jejich počet na 60 až 80 tisíc). Tehdy - v době moru - po celých 5 měsíců se shromažďovali denně Pražané u Mariánského sloupu a prosili za odvrácení morové rány.

Obě tyto historické události jasně potvrzují, že Mariánský sloup neměl nic společného s bělohorskou bitvou, jak ostatně hlásal shora uvedený dedikační nápis, vytesaný do sloupu.

(Pokračování v příštím čísle.)

Připravil Karel Chrobák

Bílkův dům v Chýnově

Paní Jitka Daňková, dlouholetá čtenářka Hlasů národa a kronikářka města Vyššího Brodu na Šumavě, která jezdívá na chalupu po rodičích do Chýnova u Tábora nám zaslala důležitou připomínku k článku o sochaři Františku Bílkovi, jehož osobnosti jsme věnovali článek v anglické části 8. čísla letošního ročníku a o Chýnově se zde nezminili.

František Bílek se v Chýnově narodil 6. listopadu 1872, do Chýnova se po celý život vracel, zde tvořil, zde se scházel se svými přáteli Julíusem Zeyerem, Otakarem Březinou a dalšími. Také na zdejších hřbitově se nachází řada Bílkových děl, jako je například socha anděla smrti, stojící nad jejich rodinným hrobem, nebo sousoší vzkříšení dcery Jairovy.

Dům Františka Bílka v Chýnově byl postaven podle umělcových návrhů v roce 1898 a v jeho koncepci hrála prvořadou úlohu potřeba prostorného světlého ateliéru. Podobně jako Bílkova pražská vila je také chýnovský dům zasazen volně do přírodního prostředí, jeho stěny tvoří režné cihlové zdivo, zde v kombinaci se dřevem. Fasáda domu je zdobena řadou symbolických reliéfů, doplněných Bílkovými mystickými texty. Od roku 1990 dům vlastní Galerie hlavního města Prahy a seznamuje zde veřejnost především s díly jeho raného a pozdního období.

V objektu je návštěvníkům zpřístupněn chýnovský ateliér Františka Bílka (1872-1941), výrazného představitele českého symbolismu období secese. Expozice je dále situovaná do místností obytné části domu jak v přízemí tak v 1. patře. Představuje autorovo dílo z jeho raného období a naopak z posledních let jeho života, tzn. z období, kdy je jeho tvorba převážně spjatá právě s Chýnovem. Vedle kreseb, grafik i plastik tvoří součást instalace i Bílkův nábytek zdobený typickými Bílkovými řezbami s vlastním textem vyznačeným jeho charakteristickým písmem. Expozice je dále doplněna početnou řadou studií k těmto dílům. Těm, kteří někdy při návštěvě staré vlasti pojedou okolo, doporučujeme, aby se v Chýnově na chvíli zastavili.

*Jitka Daňková
Česká republika*

Výroční piknik České Misie se vydařil

Piknik jsme začali, jako obvykle, českou mší svatou, kterou sloužil Fr. Dušan Hladík za účasti více než 60 věřících.

Při mši svaté hrála a zpívala naše chrámová schola žalm a rytmické písně. Varhany doprovázely lidový zpěv a ordinárium.

Ženy ve stínu staletého dubu prodávají chipsy – poukázky na jídlo a pítí a české knihy. Nechyběla ani bohatá tombola asi se stovkou cen.

Barmani v teplém letním dnu vytočili sedm beček Krušovického piva – padlo na to přes 800 pohárků. Pro abstinenty byla chlazená limonáda.

Zkušení kuchaři smažili celé odpoledne tradiční bramboráky, byly jich stovky kusů – těsta se spotřebovalo pět pětigalonových kbelíků.

Po celý den se také opékaly domácí jaternice, myslivecké klobásky a Hot dogs - těchto produktů se snědlo více než 60 liber.

Velkému zájmu se těšil i stánek s pečivem. Obětavé ženy napekly koláče a zákusky. Přes velké množství zásob již odpoledne nebylo co prodávat.

K dobrému jídlu a pití si návštěvníci posedali ke stolům do příjemného stínu, jiní raději volili zelenou travu přímo na zemi.

K tanci a poslechu celý den hrála kapela ALFA, která si jako hosty pozvala řadu dalších zpěváků a hudebníků.

Piknik se vydařil, počasí nám vyšlo i když týden před tím a týden potom stále pršelo. Návštěva byla veliká a na pikniku se vystřídal více než 500 lidí.

Děvčata zpívala andělskými hlasy a dobrá zábava trvala až do západu slunce, kdy jsme museli městský park opustit.

A lidé poslouchali, zpívali i tancovali a hlavně se cpali dobrým jídlem a popíjeli české pivo.

Děkujeme všem, kdo na náš piknik přišli. Děkujeme všem, kteří piknik zorganizovali, připravili jídlo, pečivo a nápoje, tombolu i technické zařízení.

Děkujeme těm, kdo celý den pracovali, kdo hráli a zpívali a jakkoli se aktivně zapojili.

Fr. Dušan Hladík a Rada České Misie v Chicagu

Nabídka ještě větší lásky

Dříve slavná filmová hvězda, dnes klauzurní řeholní sestra

Ve filmu „Loving you“ byla Dolores Hart první herečkou, která políbila Elvise Presleyho na velkém plátně.

To, co se matka Dolores snaží vždy vysvětlit novinářům, fanouškům, prostým zvědavcům, kteří jí píšou e-maily, duchovním synům a dcerám i kolegům z dřívější společnosti, přátelům starým i novým, je to, že se ve skutečnosti nikdy nezměnila. Když listujeme albem vzpomínek na její život a mnoha interview, jež zanechala za takřka 50 let, filmovými recenzemi, musíme jí dát za pravdu. Dolores Hartová, idol dospívající mládeže, hlavní hrdinka filmů s obrovským úspěchem, jako *King Creole* a *Wild is the wind* s Annou Magnani a Anthony Quinem, první herečka, která políbila na velkém plátně Elvise, nová Grace Kellyová, kterou miliony milovaly i nenáviděly, brilantní a citlivá interpretka sofistikovaných divadelních her, je dnes matkou Dolores, novicmistryní v opatství Regina Laudis a Bethlehem v Connecticutu. Tatáž žena bez přerušení kontinuity.

„Jestliže máš důvěru v Boha, můžeš se utkat s čímkoliv,“ psali novináři v padesátých letech a přinášeli reportáže s mladičkou hvězdou se zářícíma modrýma očima, která vyrůstala v Beverly Hills, komtesa zvyklá na honoráře s

mnoha nulami, ale s kamennou zásadou „dělat správnou věc“ nebo lépe řečeno „mít srdce na pravém místě,“ jak radi velká americká spisovatelka Flannery O'Connorová, a směřovat ambice, aspirace, city a touhy k Jedinému, který je schopen odpovědět na očekávání srdce.

„Jestliže máš důvěru v Boha, můžeš se utkat s čímkoliv,“ opakovala Dolores novinářům, kteří chtěli vědět něco o budoucím filmu a mysleli přitom na nějakou senzaci od hollywoodských reflektorů, na nějaké intriky mezi kolegy, euforii z úspěchu. Na počátku šedesátých let byla největším příslibem ve studiu Metro Goldwyn Mayer s obavami, aby nezklamala očekávání náročného publika, jako je ono na Broadwayi, ale těmito slovy si odpovídala i na bolest, že musí opustit své kolegy po tolika měsících společné práce, společného života a sdílených starostí.

„Jestliže se svěříš Bohu, můžeš se utkat s čímkoliv,“ opakovala Dolores Hicksová (takové je její pravé příjmení) druhým i sobě samé také při soukromých těžkostech, při neviditelných ranách zvenčí, jako byla bolest z rozvodu rodičů, které rozdělil alkohol a pracovní vytížení - Bert a Harriett Hicksovi byli oba herci - ustavičné rodinné spory, dětství u babičky v Chicagu a v průběhu času také zápasy o povolání, které bylo tomu všemu tak cizí a přitom tak uchvacující, obětí, když musela zanechat milovaného snoubence, kalifornského podnikatele Dona Johnsona, protože Bůh žádal život a žádal ho celý způsobem tajemným, ale neodvolatelným a žádal radikální rozhodnutí, které nahání strach druhým i jí samotné a jeví se absurdní a nepochopitelné i mnoha věřícím.

Bylo to poslání vzít vážně přání po plném a dokonalém štěstí, které přivedlo Dolores nejdříve k tomu, aby byla dobru herečkou, a pak dále k tomu, aby se nespokojila s efemérními chválami, které zaplňují v novinách šest sloupců, a zaměnila zlatou klec studia v Hollywoodu za mlčení plné zpěvů v benedik-

tinském opatství v prériích Connecticutu, kde řeholnice pracují na pozemku o rozloze 359 akrů, dojí krávy před svítáním (a ve dvě hodiny v noci je zvonek svolává ke zpěvu matutina), pěstují ve sklenících jahody a přijímají do vlastního srdce všechnu marnost a zoufalství světa, aby je obětovaly Bohu v pokojné kráse gregoriánského zpěvu.

„Ještě mi nebylo dvacet, když jsem si uvědomila, že pracovat ve filmu mi přináší mnohem méně radosti, než jsem očekávala,“ vypravuje Dolores, aby vysvětlila, že tato její činnost nebyla překážkou, ale cestou k naplnění jejího povolání, okolností, která ji dovolila, aby byla otevřená touze po pravdě a kráse, až si konečně zvolila klášterní klauzuru. Dát sbohem studiím dožrálo totiž v roce 1961, rok poté, co ve filmu *František z Assisi* Michaela Curtize ztělesnila roli svaté Kláry. Ztotožnění s touto postavou ji přivedlo k tomu, že zaklepala na bránu opatství v Bethlehemu. „Pokaždé to bylo pro mě krásné sem přijít a stálo mě to více námahy, když jsem měla odejít. Pochopila jsem, že to je můj dům.“

I přátelství s Elvisem na začátku její kariéry jí pomohlo pochopit, že úspěch není synonymem pro štěstí. „Všichni všude se mě ptali na něho,“ vzpomíná matka Dolores, „jako na chlapce ušlechtilého a bázlivého, kterému červenaly uši, když mělo na scéně dojít k polibku. Ani jsem nevěděla, kdo to je, nebyl tehdy ještě tak slavný. Byl mi velice sympatický, protože mi říkal slečno Dolores. V Hollywoodu mi tak říkal jen on a Gary Cooper. Elvis byl dobrý a citlivý hoch, ale s postupem let stále více smutný, osamělý a strašně nešťastný.“

* * *

Matko Dolores, kdy došlo k tomu, že přítomnost Krista se stala jedinou pravou odpovědí na hluboké potřeby srdce?

Mohla bych říci, že to je odpověď, která mi dává lépe pochopit otázku. Mohu jen doufat, že jsem pochopila ně-

co z této otázky svědectvím svého života. Je třeba především doufat, že díky „viditelné evidenci“ mého řeholního povolání pochopím hloubku Pánovy přítomnosti v jeho vtělení. Živý a osobní vztah k Ježíši je nezbytný k tomu, abychom pochopili, že jeho přítomnost je skutečně jediná opravdu cenná věc našeho života.

Kdy jste se rozhodla vyjít z kolotoče úkolů, zkoušek, repríz, interview a turné své herecké kariéry?

Ve skutečnosti jsem kolotoč své herecké kariéry vlastně neopustila, je to něco, co žije stále ve mně. Přišlo za mnou do opatství tolik herců, aby hledali odpověď na své zmatky a na své rány, a jsem šťastná, že moje bytost jim zde otevírá osobní cestu, ať už pro jejich přístup k privilegovanému místu, kde stále trvá příležitost ke smíření s Bohem nejhlubším, nejautentičtější způsobem. Moji přátelé přinášejí do opatství trvalý proud úzkostí, které naplňují jejich srdce. Zůstala jsem nablízku společenství herců skrze jejich přítomnost a skrze mou oddanost vůči nim.

Na co vzpomínáte nejraději ze své práce na Broadwayi?

The Pleasure of His Company byla mou první a jedinou příležitostí k práci na Broadwayi. Byl to úžasný zážitek, při kterém jsem mohla poznat největší umělce té doby, jako Cornelia Otis Skinnera, Charlieho Rugglesse a Waltera Ableho. Více mě naučilo dívat se na Cyrila Richarda, než řídit se pokyny nějakého jiného režiséra. Myslela jsem, že mám zvláštní *vis comica*, zvláštní spojení s publikem, když jsem byla na scéně s ním. Nedošlo mi, že diváci umírají smíchem, protože Cyril za mnou dělal grimasy, díval se do zákulisí a natahoval uši. Starý vaudevillový trik? Jistě. Ale před naivním publikem na konci padesátých let to fungovalo.

Opatství Regina Laudis je v Connecticutu pověstné svou divadelní sezónou. Jak došlo k nápadu vybudovat u kláštera divadelní scénu?

Jedna moje přítelkyně Patricia Nealová přišla za mnou do opatství, když ztroskotalo její manželství a v roce 1979 prožívala velmi krutou bolest. Pomyslely jsme si, že nejúčinnějším způsobem, jak získat znovu smysl života, osobní důstojnost a vědomí hodnoty své osobnosti, by mohl být návrat na scénu. Ale nejdřív bylo nutno nějakou postavit. V polovině osmdesátých let jsme inaugurovali „The Gary - The Olivia Theater“, který zbudoval Gary Cooper a jeho dcera Olivie. Je to otevřené divadlo s 500 místy s nádhernými představeními každé léto. Inscenovali jsme zde prakticky celého Shakespeara a muzikály, jako *Musicman*, *Fidler on the Roof* v minulém roce. Toto léto dáváme *West Side Story*.

A prodáváte dále CD s gregoriánským zpěvem sboru sester Regina Laudis?

Loni jsme nazpívaly nový compact *Vánoční zvěst* s výběrem zpěvů od začátku adventu až do Zjevení Páně. Je to obzvláště velká radost slyšet takto genealogii Ježíše Krista, jak ji zpívá abatyše a jak to děláme při půlnoční mši svaté v našem kostele Ježíše Syna Marie, a bylo pro mě velikou radostí přijmout návrh, abych namluvila anglický překlad na toto CD, který najdete na naší webové stránce www.abbeyofreginalaudis.com. Byl to nádherný dárek začít tuto práci ve výroční den, kdy naše zakladatelka odešla k Otci.

Abatyše Benedikta Dus měla hlubokou lásku ke gregoriánskému zpěvu, lásku, kterou přenesla na naši komunitu od samého počátku a napájela touto hudbou náš život. Zvala odborníky, jako Doma Josefa Gajarda z opatství Solesmes a Teodora Mariera, slavného učitele gregoriánského zpěvu, a rozvíjela tak zvláštní lásku pro krásu jeho čistého zvuku a jeho schopnost tlumočit tajemství Církve. Abatyše si toho byla velmi dobře vědoma a nezanedbala nic, aby naše komunita byla naplněna a provázena majestátní krásou této hudby.

Matka Dolores je stále členkou komise, která uděluje Oskary

13. června 1963 na zpáteční cestě z turné, které uvádělo její poslední film *Comefly with me*, požádala řidiče svého limuziny, aby ji vysadil před opatstvím Regina Laudis. Bylo to její sbohem scénám, tak nepochopitelné pro její kolegy po nesmírném úspěchu *Where the boys are e Loving you* (vypráví se, že při premiéře v sále v roce 1957 publikum neslyšelo dialogy pro výkřiky nadšených fanoušků Elvise Presleyho), a rozloučil se jen se svými přáteli herci Montgomerym Cliftem, Walterem Matthau, Antony Franciosou, Maureen Stapletonovou a Robertem Wagnerem, které pozvala na návštěvu do kláštera. Madre Dolores je stále členkou Motion Picture Academy of Arts and Sciences, komise, která vybírá vítěze Oskarů. V roce 2004 se vrátila do Hollywoodu, aby oznámila, že ji postihla velice řídká neurologická choroba. V roce 1999 náhle konstatovali neschopnost chůze, jídla a řeči. Šes měsíců strávila v nemocnici a nikdo nebyl schopen zjistit příčinu jejího utrpení až jeden specialista v New Yorku našel způsob, jak ji vrátit normálnímu způsobu života.

Silvia Guida
L'Osservatore Romano
18. července 2008

Junior Dixieland z Mariánských Lázní v USA

Tento soubor hraje klasický jazz a se svým věkovým průměrem patří mezi nejmladší soubory v České republice

V sobotu 2.srpna v 7.00 jsme s Dixielandem Základní umělecké školy Mariánské Lázně v počtu 12 osob (včetně doprovodu) odletěli přes Amsterdam do Chicaga. Na letišti O'Hare, které má největší letecký provoz na světě, nás již čekali naše adoptivní američtí rodiče, kteří si nás po skupinách odvezli do svých domovů. Marjorie Sladek Stueckemann je hlavní představitelkou Spolku přátel českého hřbitova. Tento spolek má velkou tradici již od dob prvních českých přistěhovalců do USA. Český národní hřbitov je tak rozlehlý, že se v něm jezdí auty. Když jsme k němu přijížděli, všiml jsem si dopravní značky pozor zvěř. Protože přes silnici byl další velký hřbitov a zvěř a lišky prý přebíhají mezi hřbitovy. Po konstatování že město Chicago má rozlohu jako půl Moravy, jsme se již nedivili. Jsou zde vidět pouze náhrobky, jinak je všude (kromě cest) trávník, stromy a cítíte se jako v rozlehlém parku. Věřte nebo ne, druhý den tam byl Český národní výroční piknik a my jsme tam hráli. Na velkém prostranství jsme měli připravené pódium s bicí soupravou a kompletním ozvučením. Kromě kapely z Česka byl velký hit na tomto pikniku pravý český bramborák.

Hlavní koncert našeho zájezdu byl hned následující den. Vystoupení se konalo v moderním divadelním sále Metropolis Arts Centra v Arlingtonu. Před začátkem se s námi přišla přivítat starostka této městské části. Sál byl plně obsazen, zvukaři i osvětlovači odvedli profesionální práci. Atmosféra tohoto koncertu se úžasně vystupňovala, celá kapela se odvážala nejen hudebně a publikum bylo spontánní. Asi největší úspěch měla skladba Zpěv žabího tenora a nástroj violonfon který jsme měli také s sebou. Nyní mi přišel dopis od honorárního Konzula České Republiky

Dr. George Drosta, který píše o úspěšnosti tohoto koncertu a o jeho úspěchu u amerického publika.

V následujících dnech jsme měli čas se porozhlédnout po městě. Dojeli jsme do centra Down Town. Naprostá většina Amerického velkoměsta má toto centrum, které se vyznačuje výškovými domy. Samozřejmě jsme navštívili největší z nich. Nejdříve jsme navštívili restauraci v 96. patře mrakodrapu John Hancock. Tam jsme se nemohli připravit o zážitek z největšího mrakodrapu v městě. Jmenuje se Sears Tower, měří 1,454 stop a má 110 patrov. Na stropě výtahu tohoto mrakodrapu je zrcadlo, možná aby návštěvníci nestačili vzpomenout na fóbiu z výšky nebo z uzavřených prostor. Než se člověk naděje je ve 103 patře. Zde je plac vyhlídka. Doporučuji čtenářům navštěvovat mrakodrapy v podobu večer vychutnat si západ slunce a probouzení velkoměsta k novému životu. Je to úžasné.

V centru Chicaga je na břehu jezera Michigan Millenium park. Tato velká plocha je místem setkávání, odpočinku, sportu a zábavy. Kromě zeleně je možné vidět, nebo použít mnoho hřišť na baseball, koncertní sál, kde je zastřešené orchestřiště. Na obrovským jevišti je konstrukce kterou lze přetáhnout plachty. Vše je perfektně nazvučeno. Dále je na nábřeží obrovská fontána Buckingham v noci osvětlená a za Akváriem na poloostrově bíhající do jezera stojí socha Karla Havlíčka Borovského samozřejmě velká.

Jedna z dalších atrakcí je Cloud Gate v Millenium parku, která byla vytvořena podle kapky rtuti, ale nám spíše připomínala fazu. Představte si semínko fazole asi tak 7 metrů vysoké a 12 metrů dlouhé a blýská se jako zrcadlo. Samozřejmě v každé své čáře odráží jinak odraz svého okolí podle svého zaoblení.

Mnohokrát jsem použil slovo velké. V Americe je opravdu mnoho věcí velkých. Velké vzdálenosti. Město Chicago má rozlohu přibližně tak velkou jako je polovina Moravy. Velká auta s velkým obsahem motoru. Poslední dobou Američané nařikají že se mnohem zdražil benzín. Nyní po přepočtu stojí 15 korun litr (v Česku je kolem 30 korun za litr).

Vše je velmi sladké, pití, pečivo i dorty. Velké porce v restauracích, pizzeriích i ve fast foodech. Z toho jsou také velcí lidé. Mnozí na mysli velmi prostorově výrazní. Oni totiž nejsou jen obézní, zároveň i mohutní. Můj odhad je, že v centru z každých 10 lidí které potkáte je 5 obézních, 2-3 lidé téměř v našich proporcích, zbytek jsou cizinci. Do 5 minut musíte jistě potkat člověka vaší váhy více než 150 kilo. Náchylní jsou hlavně černoši a z toho většina žen.

Další naše překvapení pro nás bylo, jak se všude přehánějí s klimatizací. Je zima v každém obchodě, ve vlaku hromadné dopravy v každém autě. Moje americká maminka (hostitelka) mě ve vlaku autem a hned po nasednutí zapnula klimatizaci na plno. Nemohl jsem to zimou vydržet, ale jako host jsem se přizpůsobil. Zanedlouho se uvnitř v autě zimou začalo rosit okno a maminka aby viděla ven, klimatizaci drobně ubrala. V jednom autě jsem byl vezen a nebyla mi zima, byl to totiž náš český tříkolový Velorex.

Po prvních čtyřech dnech jsme se od našich Amerických hostitelů přemístili Do České misie na Velehrad. Zde nám otec Dušan Hladík poskytl nejen ubytování ale také duchovní potravu. Dostalo se nám skoro rodinného zázemí. Další významnou pomocí otce Dušana Hladíka byly praktické rady jako například kde nakoupit, kam se jít podívat, na co si dát pozor. Půjčení auta bylo pro nás hračkou samozřejmě díky jeho pomoci.

Piknik Ústředny Moravských Spolků byl dalším místem našeho koncertování. Odehrával se v parku na pronajatém piknikovém místě. Zde se mluvilo asi z 90% jen česky. Tento koncert jsme připravili hlavně z písní a skladeb českých autorů. Některé Americké písně jsme zpívali také česky. Jestli lze hodnotit kladný ohlas publika podle zájmu o naše CD, tak byl veliký. To také potvrdil reportér Českého Rádio v Chicagu Jerry Jiráček v pořadu, který s námi natočil a odvysílal 10.srpna 2008 v 10 hodin dopoledne.

Na tomto pikniku jsem se seznámil s mnoha zajímavými lidmi. Například s odborníkem na české a moravské kroje. Další krajan mně ohromný přehled o české poválečné politice. Také jsem se setkal s mužem, který je znám u nás i ve světě jako Král Šumavy. Nebo krajan který má již třetí identitu, protože byl nejprve ve službách české špiónážní služby, pak ruské a potom ve službách americké tajné výzvědné služby. Úplně každý mně zajímavý příběh o sobě, ale ne všichni hned o sobě mluví. Ještě mne překvapilo poměrně velké množství lidí kteří tam jsou pouze za práci a ne každý má pracovní povolení. Na tomto pikniku jsme strávili čas od 10 hodin dopoledne do 5 hodin odpoledne, což na poznání velkého počtu lidí je málo. Nemohli jsme tam být déle, protože jsme měli v plánu jet na chatu manželů Bučkových u Michiganského jezera, vzdálenou asi 60 mil od Chicaga.

Michiganské jezero jsme samozřejmě poznali již v Chicagu, ale Union Pier, MI mělo trochu jinou tvář. V úhlu 180° byl horizont jako na moři, pláž byla písčitá, asi 50 metrů široká i vlny se převalovaly jako na moři. Jediný rozdíl od moře, že voda nebyla slaná. To byl asi také důvod, proč se některým vůbec nechtělo z vody a dováděli na půjčených člunech, až měli připálený obličej. Zde jsme strávili pět pohodových dní. V těchto dnech jsme stačili ještě odehrát dva menší koncerty v New Buffalo a česat borůvky na borůvkové plantáži. To každý dostane kyblík a vypraví se na pole, kde jsou dlouhé řady kanadských borůvek. Keře jsou asi 2 metry vysoké, takže se člověk nemusí ohýbat jako u nás v lese, a plody jsou velké minimálně jako nehet u palce. Každý samozřejmě jí a jí, trhá a jí. Všichni jsme byli přejedeni, ale to nikomu nebránilo v tom, aby si nedal večer zmrzlinu, kterou zasypal čerstvými borůvkami.

Nerad bych, aby si někdo myslel, že se nám třeba kvůli jídlu a klimatizaci v USA nelíbilo. Naopak jsme si vše užívali a pobyt byl pro nás velmi zajímavý a poučný. Například zákony na ochranu soukromého majetku jsou v zde mnohem lepší než v Čechách. Třeba se k nim také jednou dopravujeme. Další, co mě mile překvapilo je ukázněnost řidičů na silnicích. Možná je to způsobeno hrozcími velkými pokutami nebo tím, že lidé mají nízké zdravotní pojištění a nechtějí si komplikovat život. Výsledek je úžasný.

Chtěli jsme shlédnout také Niagarské vodopády. Na doporučení Otce Dušana Hladíka, jsme je při naší cestě viděli jak z Americké tak z Kanadské strany. Udělaly na nás úžasný dojem.

Na závěr bych chtěl poděkovat Všem lidem, kteří nám nějakým způsobem při našem pobytu pomohli. Možná, že kdybych je začal

vyjmenovávat, tak bych někoho mohl opomenout. Další důvod proč jednotlivé osoby neuvádím je ten, že některé ani neznám jménem.

Bylo velmi příjemné poznat na vlastní kůži, jak zde žijí naši krajané, jak drží pohromadě a jak se jeden na druhého může spolehnout. To budou krásné časy až se toto rozmůže i u nás doma v Čechách.

Bedřich Smrčka – kapelník Junior Dixielandu

A jak prožívala pobyt v Americe jedna z členek souboru?

„Vy jste z Moravy?“ - „Ne, my jsme z Mariánských Lázní, ze západu.“ - „Aha, jo, tam jsem jednou asi byl, v Mariánkách. No, já jsem od ...“

Ten, kdo se vydává na cestu do Spojených států, obvykle nepředpokládá, že se setká s tolika krajany, kteří budou vzpomínat na svá rodná česká města a vyprávět, kdy naposledy navštívili „starou vlast.“ Když jsme však s Junior Dixielandem na začátku srpna vyrazili do Chicaga, věděli jsme, že během pobytu v USA uslyšíme češtinu téměř častěji než angličtinu. Velkou část času jsme totiž měli strávit a strávili mezi americkými Čechy a s jejich pomocí se nám celé tři týdny pěkně vydařily.

Junior Dixieland je mládežnická jazzová kapela ze Základní umělecké školy F. Chopina v Mariánských Lázních. Každé léto se na delší či kratší dobu vydává do zahraničí, aby si muzikanti společně užili prázdniny a také si zahráli v novém prostředí. Letos padla volba na město u Michiganského jezera. Jestli je Chicago ideálním místem pro trávení prázdnin, to nevím, ale dostali jsme spoustu možností, jak nezahálet a poznat něco nového.

Museli jsme samozřejmě prozkoumat město samotné – rozhlednout se z výšek Sears Tower a Hancock Building, podívat se do přístavu, projít se po rušných ulicích i klidném parku Milénia a utratit dolary v obchodních centrech. Největší nadšení v nás ale vzbudil zábavní park Great America se svými dech beroucími atrakcemi, ve kterém jsme strávili celý den.

Poznávali jsme však i přírodní krásy. Několik dní jsme pobývali blízko města New Buffalo u jezera Michigan, na první pohled nerozeznatelného od moře, a užívali si krásného písčitého pobřeží a zvlněné sladké vody. A v dalším týdnu jsme přestáli jedenáct hodin cesty autem, abychom spatřili jeden z turisticky nejoblíbenějších přírodních úkazů – Niagarské vodopády.

Protože jsme hudebníci a měli jsme s sebou své nástroje, mohli jsme ve Spojených státech několikrát koncertovat. Poprvé to bylo na výročním pikniku na zvláštním místě, českém národním hřbitově v Chicagu. Hráli jsme pak i na pikniku Moravských spolků. Nejvíce však budeme vzpomínat na vydařený koncert v divadelním sále Metropolis Performing Arts Center. Zajímavé bylo i hraní při mezinárodní pouti u Panny Marie Svatohorské v Ciceru, kde jsme bydleli v budově České misie. Někteří z nás také na chvíli zapomněli na jazz a nacvičili několik skladeb pro bohoslužbu v kostele.

Naše hudba měla být poděkováním všem Čechům i Američanům, kteří nám během prázdnin v Americe pomáhali a starali se o nás. Bylo velmi pěkné seznámit se s tolika laskavými a ochotnými lidmi, díky kterým jsme poznali další kus světa a kteří na sebe vzali velkou část našich starostí.

Adéla Denková - v souboru hraje na banjo

MLADÝM

Učit děti omluvě

Příliš často rodiče dětem hrozi, ale pak hrozbu neuskuteční. Rodiče musí být rázní.

Dnes se málokdo umí omluvit. Odpuštění je něčím téměř neznámým. Jeden z důvodů, proč mají mnozí dospělí potíže vyjádřit odpuštění spočívá v tom, že se to sami nenaučili jako děti. Možná za to může falešně neutrální ovzduší na morálním poli současné společnosti, a pravděpodobně naše láska ke svobodě a tvořivosti nás natolik oslepily, že si již nejsme schopni všimnout, jak absolutní individualismus rozsvěťá neštěstí.

Je divné, bojíme-li se děti učit, že jejich chování může někoho zranit, protože by to snížilo jejich sebeúctu. Umění odpouštět je však třeba se naučit již během dětství. Úroveň chápání odpuštění musí růst s dítětem. Tak se budují základy morálního a vztahového vývoje v dalších letech.

Prvním krokem, jak naše děti učit omluvě, je vést je k tomu, aby **přijímaly odpovědnost za své chování**. Můžeme s tím začít brzo, a to i v situacích morálně zcela neutrálních. Pokud jako dospělí zametáme problémy pod koberec a obviňujeme druhé, je to zřejmě proto, že jsme se tomu naučili v dětství. Přijmout odpovědnost za svá slova a činy je prvním krokem k tomu, abychom se naučili omlouvat. Děti obecně snadno přijímají odpovědnost za své pozitivní činy. „Snědl jsem tři vidličky špenátu. Mohu teď dostat pudink?“ „Jsem nejrychlejší v běhu.“ To jsou tvrzení, za nimiž stojí pozitivní odpovědnost.

Děti nerady přijímají odpovědnost za méně hezké věci. Kdy jste naposled slyšeli tříleté dítě prohlásit: „Snědl jsem zákusek, který maminka zakázala sníst?“ Přijmout odpovědnost na této úrovni vyžaduje velké úsilí rodičů. Musí trpělivě opravovat všechny věty jako Ono se to rozbilo! na věty začínající slůvkem „já“: Já jsem to rozbil!

Druhým krokem, jak děti učit omluvě, je napomáhat jim v pochopení, že **jejich činy mají vždy nějaký vliv na druhé**. „Jestliže mamince pomůžeš prostřít stůl, bude šťastná. Jestliže si budeš hrát s míčem v obýváku a rozbiješ světlo, maminka bude smutná. Jestliže sestřičce řekneš mám tě rád, cítí se milována, jestliže jí řekneš nenávidím tě, cítí se raněna. Tvoje slova a činy druhým pomáhají, nebo je zraňují. Když někomu pomůžeš, cítíš se dobře, když někoho zraníš, cítíš se špatně.“

Třetí krok, jak děti učit omluvě spočívá v pomoci, aby pochopily, že **v životě platí vždy nějaká pravidla**. Nejdůležitějším pravidlem je zlaté pravidlo, jak mu učil Ježíš: jednej s druhým tak, jak bys chtěl, aby jednali s tebou.

Existuje však mnoho dalších pravidel, z nichž mnohá nám mají napomoci k lepšímu životu. „Doma se nehraje s míčem“

je pravidlem, které mnozí rodiči stanovili ze zcela zřejmých důvodů. „Nesmíme si brát nic, co nám nepatří. Nesmíme o druhých říkat věci, které nejsou pravda. Nesmíme přecházet silnici, aniž se rozhlédneme na obě strany. Musíme poděkovat, když nám někdo něco dá nebo o nás něco hezkého řekne. Musíme jít do školy každý den, pokud nejsme nemocní nebo nemáme nějaký vážný problém.“

Čtvrtým krokem, jak učit děti omluvě je pomoci jim, aby pochopily, že **je nutné žádat o prominutí**, chceme-li udržovat dobré vztahy. Když někoho zraním svými slovy nebo činy, vytvářím mezi ním a sebou bariéru. Pokud se nenaučím žádat o prominutí, bariéra zůstane a můj vztah s tímto člověkem bude poškozen. Urážlivá slova a činy druhé lidi od nás vzdalují, a pokud se neomluvíme, budou se vzdalovat ještě více. Dítě, které se to nenaučí, nakonec zůstane izolováno a osamoceno.

To vše můžeme shrnout do malého schodiště o pěti stupních, které se pro děti stane skoro hrou: **1. Vyjádřit politování:** „Mrzí mě to.“ **2. Přijmout odpovědnost:** „Zmýlil jsem se.“ **3. Snažit se věci napravit:** „Co mohu dělat, abych to spravil?“ **4. Snažit se propřístět:** „Budu se snažit, abych už to neudělal.“ **5. Požádat o prominutí:** „Odpustiš mi to?“ Cílem je, aby děti získaly „mentalitu odpouštění“. Úroveň jejich schopnosti v tomto smyslu by měla s věkem růst, podobně, jako se dítě učí mluvit. Nejúčinnější metodou, jak větší děti naučit odpouštění, je v každém případě vlastní příklad. Když se rodiče dětem omlouvají za tvrdá slova nebo nespravedlivé jednání, nabízejí dětem ten nejúčinnější příklad. Malé děti dělají to, co rodiče říkají; větší děti dělají to, co rodiče dělají. Jestliže se rodiče naučí omlouvat sobě, dětem i jiným lidem, pak se naučí omlouvat i děti.

Bruno Ferrero
Salesiánský magazín 4/2008

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Lužičtí Srbové

Lužické hory tvoří více než 600 let starou zemskou hranici Čech. Na jejich severních svazích se nachází území historické země, která dala našim horám své jméno – Lužice. Tato slovanská země byla v minulosti jednou z vedlejších zemí Koruny České a později byla připojena k Sasku a Prusku. Spolu s Němci zde dodnes žije 60 000 Lužických Srbů se svojí jedinečnou kulturou. Lužičtí Srbové žijí ve východním cípu Německa po staletí a po staletí obdivuhodně houževnatě udržují svůj jazyk a svoji kulturu. Území obývané Lužickými Srby se dělí na Horní a Dolní Lužici. Srbové z Horní Lužice (těch je asi 45 000) jsou jazykově bližší Čechům a z Dolní Lužice (těch je asi 15 000) jsou jazykově bližší Polákům. Kulturním centrem Horní Lužice je město Bautzen (Budyšín) a v Dolní Lužici je kulturním centrem město Cottbus (Chotěbuz).

Lužický Srb se německy řekne „der Sorbe“, kdežto Srb z Jugoslávie je nazýván „der Serbe“. Největší počet Lužických Srbů žije na venkově. Lužice je krásná starobylá země, plná lyrické poezie, romantické přírody a hlubokých radic. Lužická země se rozkládá kolem horního toku řeky Sprévy a Nisy a leží na území Německa, Polska a České republiky. Na severu je omezena mokřinatou oblastí, které se říká Blata (dnes je známý spíše německý výraz Spreewald) a na jihu Lužickými horami, které tvoří hranici s Českou republikou.

Lužičtí Srbové jsou potomky slovanských Srbů, kteří se kdysi dávno usadili někde mezi řekami Odrou a Dunajem na západ od Čech. Lužičtí Srbové jsou nejmenší slovanský národ a na území Lužice žijí už od 6. století našeho letopočtu. Je zde ještě mnoho míst, kde se můžeme slova dotknout skutečných Lužických Srbů. A pokud zatoužíme přenést se alespoň na chvíli do minulosti, můžeme se zúčastnit projížďky na člunech. Spreewaldu se někdy říká „Benátky

severu.“ Řeka Spréva a její četná ramena protkaly krajinu s důmyslností až obdivuhodnou. A kde řeka nevyhloubila svoje vlastní koryto, přičinliví lidé tu vytvořili kanály, jejichž celková délka dosahuje 1 000 kilometrů. Ve vodě tu žije asi 90 druhů ryb a v přírodě se vyskytují botanické druhy, které jinde v Evropě nenajdete. Krajina má v sobě cosi harmonického, co zklidní duši a vnese do naší mysli mír. Kdoví, možná to byla právě zdejší příroda, co vtisklo Lužickým Srbům určitou smířlivost, ostatním slovanským národům nepříliš typickou. Ať už projíždíme krajinou po vodě, v automobilu anebo jí procházíme pešky, příroda se nám vtiskne do paměti nehlouběji. Lesíky, říčky, vesničky s kouzlem dochované dřevěné architektury ta prostá skromná krása vás osloví, dotkne se vašeho srdce. Je to citlivá, plachá krása, která tiše čeká, kdo si jí povšíme...

Cestovní kanceláře upozorňují, že nejvhodnější doba k návštěvě Lužice je pozdní jaro, kdy příroda nabídne k obdivu svoji nejkrásnější tvář, anebo na podzim, kdy široká paleta typických barev tohoto ročního období vytvoří v kraji nezapomenutelné obrazy.

Dvě odlišné kultury

Rozporuplnost lužické krajiny, kde se prolínají dvě odlišné kultury, je zřetelná na první pohled. Především bije do očí ve městech. Stačí si všimnout dvojjazyčných názvů obcí, ulic, úřadů a dokonce i některých obchodů. A co teprve největší města Srbské Lužice Bautzen (Budyšín), Kamjenc (Kamenz), Wojerecy (Hoyerswerda), Běla voda (Weisswasser), Chotěbuz (Cottbus). Na mnoha místech je možné spatřit dvě vlajky. Vedle státní vlajky SRN plápolá ještě vlajka národní – tři vodorovné pruhy, od hora dolů modrý, červený a bílý. Lužičtí Srbové mají všechno, co k národu patří. Jejich hymna začíná slovy „Rjana Lužice...“ -

Krásná „Lužice... Za národní strom je považována Lužickými Srby lípa.

Jazyk Lužických Srbů

Hornolužická srbština se podobá staročestíně z 15. století, protože se kvůli několikasetleté izolaci od ostatních Slováků ve svém vývoji opozdila. Dolnolužická srbština je mnohem silněji ovlivněna polštinou i němčinou. Rozdíl mezi hornolužickou a dolnolužickou srbštinou je dost velký, určitě větší než mezi češtinou a slovenštinou. Ve slovní zásobě se dodnes zachovala některá staročeská slova, např. calta (houska). V jazyku Lužických Srbů nacházíme řadu všeslovanských výrazů např. woda, zemja, člowjek, chlěb, njebo, lěs, zwěrjo, běly, nowy, stary, spać, čitać, dżesać, čerwjeny, atd. Některá slova byla převzata z češtiny, jako např. hudźba, dźiwadlo, wobrazowka, spisowaceł, atd. V jazyku Lužických Srbů se setkáváme se souhláskami č a dž, které mají odlišnou výslovnost. Souhláska č nahrazuje české t či ř, jak jste si jistě již povšimli. A tak čelo je tělo, čeňki je tenký, čichi je tichý. Objevuje se také jako zakončení infinitivu: čitać, sedzeć, spěwać, atd. Souhláska dž nahrazuje české d a d', např. dźeći to je děti, dźelać to je dělat, nadźija - naděje, njedźela - neděle, atd.

Lužičtí Srbové tvoří zpravidla obyvatelstvo vesnic, větší skupiny žijí pouze v Budyšině (Bautzen) a Chotěbuzi (Cottbus), i když např. v Budyšině tvoří zhruba 5% obyvatel. Všichni obyvatelé Horní i Dolní Lužice, kteří hovoří slovanskou řečí, jsou bilingvní, tj. že bez potíží hovoří dvěma jazyky, vedle své mateřštiny ovládají i němčinu.

Lidové zvyky a tradice Lužických Srbů

Na území Lužice se nosívaly čtyři druhy lidových krojů: katolický (Horní

Lužice), slepžanský, wojerecký a dolno-lužický z Blat (Spreewald). Dnes nosí kroj pouze některé starší ženy a členky pěveckých souborů při svých vystoupeních. Katolický kroj má tmavé barvy a jeho výraznou součástí je dlouhá a široká černá stuha, která spadá z čepce až do půli zad.

Dodnes se zachovalo velké množství krásných lidových písní. Mezi jejich sběratele patřil i český malíř Ludvík Kuba, který při sběru lidových písní zachytil na plátno i krásu lidových krojů.

Velmi starým lidovým zvykem je tzv. ptačí svatba koncem ledna. V čele průvodu jde straka a havran. Svatebčané jdou po vesnici, při tom hraje hudba a svými vtipnými průpovídkami přispívá do programu „braška“ (dohazovač). Tento zvyk se obnovuje ve školách. V současné době tuto tradici ožívují děti. Děti za okno staví prázdný talíř, aby se nechaly obdarovat od ptáků, kteří toho dne slaví svatbu. Děti se také přestrojují za ptáky a po vesnici vybírají dary. Jedná se o velmi starý lidový zvyk z předkřesťanské doby, kdy lidé věřili v posmrtný život v ptačí podobě - jednalo se tenkrát o milodar zemřelým v podobě potrav.

Také velikonoční Osterreiten (1. velikonoční svátek) má své kořeny v předkřesťanské době. V magickém kruhu objížděli zemědělci plužinu vesnice, aby uchránili mladou setbu před zlými bytostmi. V křesťanské době se Osterreiten změnilo v procesí několika stovek jezdců na krásně vyzdobených koních. V minulém roce jelo např. v devíti farnostech přes 1500 jezdců na vyzdobených koních. Pro turisty je to krásný esteticky zážitek.

K pohanským zvykům k vyhánění zimy patří také pálení velikonočních ohňů. K velikonočním zvykům Lužických Srbů patří také zdobení kraslic. Krásně zdobené kraslice z Lužice mají stejné motivy jako kraslice z Moravského Slovácka a vzbuzují obdiv po celém světě.

O udržení folklorního bohatství pečují desítky pěveckých souborů, k nejlepším patří Lipa, Lilija Meja a Delany.

Nejoblíbenější bytostí lužickosrbského folklóru je dobrý čaroděj Krabat, vypráví se pohádky o Pumpotovi, o vodnících a hlídačích podzemních pokladů (lutkové).

Tradiční lidové jídlo

Tradičním jídlem v Lužici je třeba Teichmauke. Jeho základem je kopeček bramborové kaše (zde nazývané mauke), v jehož středu je rybníček (německy der Teich) vyplněný silným hovězím vývarem. Vše doplňuje kyselé zelí. Ke zdejší kuchyni patří také marinovaný či pečený herink, kterému pravý hornolužičan říká „Harch.“

Sympatie Čechů k Lužickým Srbům a obdiv k jejich kultuře

V Lužici pobýval Josef Dobrovský, František Palacký, Ludovít Štúr. O Lužické Srby projevoval velký zájem T. G. Masaryk. Mezi lužickosrbské studenty v Praze chodil často slavista Václav Hanka a další.

V 19. století studovali mnozí lužickosrbští katoličtí kněží u nás v Praze a po návratu do své malé vlasti se stali národními buditeli. K nejznámějším vlastencům patřil Jan Arnošt Smoler, Handrij Zejler, Michal Hórník, Jakub Bart - Čišinski, Michal Nawka, Dr. Arnošt Muka a další.

Znalcem lužické problematiky byl Dr. Adolf Černý, který jako první začal vyučovat lužickou srbštinu na Karlově univerzitě. V roce 1907 založil spolek, v němž se sdružovali čeští přátelé Lužice. Také Ludvík Kuba, již dříve vzpomínaný, patřil k zasvěceným znalcům tohoto kraje.

V roce 1912 byla založena organizace BOMOWINA, jejímž hlavním cílem bylo uchovat jazyk a osobitou kulturu. Nakladatelství DOMOWINA má sídlo v Budyšině (Bautzen), kde jsou umístěny i další lužickosrbské kulturní instituce a také etnografický ústav (Serbski institut).

Po první světové válce byla v ČSR založena Společnost přátel Lužice, jejímž předsedou byl univ. Prof. Josef Páta. V roce 1942 byl nacisty popraven. Po 2. světové válce obnovil činnost této Společnosti Dr. Vladimír Zmeškal. V současné době stojí v čele Dr. Zdeněk Boháč.

Po ukončení druhé světové války byl na území Německa, tedy i Lužice, chaos. Československá vláda tehdy zřídila pro několik set lužických chlapců a děvčat

tzv. Staškovo lužickosrbské gymnázium. Gymnázium bylo pojmenováno po JUDr. Františku Staškovi z České matice školské, který měl o zřízení této školy značné zásluhy. Výuka byla zahájena dne 1. prosince 1945 v České Lípě, další tři roky byla škola umístěna ve Varnsdorfu, ve školním roce 1949/50 studovaly dvě třídy v Liberci. Maturitu skládali lužickosrbští studenti již doma, v Budyšině.

Čtyřletý pobyt v českém prostředí ovlivnil mnohé studenty na celý život. Vytvořili aktivní poválečnou generaci lužickosrbské inteligence, stali se učiteli, lékaři, kněžími, novináři, spisovateli. Patří k nim např. Ben Budar, Pawol Volkel, Marko Meškank, Zygmund Musiat, Jurij Koch, Jan Březan aj.

Současná lužickosrbská kultura

Je obdivuhodné, že při tak malém počtu má nejmenší slovanský národ své spisovatele: Jurij Bržzan, Jurij Koch, Jan Womar, Jěwa-Marja Cernakec a jiné. Malíře: Měrcin Nowak, Jan Buk, Wylem Šybar, Hanka Krawcec. Hudebníky: Bjarnat Krwe, Jan Rawp, Detlef Kobjela a další. Divadelní herce: Jurij Kostorž. Hanka Mikanowa, Jan Mahr. Novináře: Benedikt Dyrlich, Horst Adam, Cyril Kola. Filmaře: Dr. Toni Bruk a další. V současné době se objevila celá řada mladých básníků: Fabián Kaulfürst, Lubina Šěnc, Andrea Waldzic, Měrana Cušcyna a jiní.

Lužičtí Srbové nadále usilují o udržení svého jazyka, v Lužici stále panuje obrozenecký duch. Lidé jsou tam toho názoru, že každý Lužický Srb, který má spisovatelského ducha, by měl napsat knihu a řadový občan v lužickosrbském jazyku alespoň nějaký článek.

Lužičtí Srbové – stateční duchem i srdcem

Téměř jeden a půl tisíciletí na východním okraji Německa se udržel malý slovanský národ se svým jazykem, svojí osobitou kulturou, tradicí, národní hymnou i vlajkou. Přitom tato národnostní menšina v době svého největšího rozkvětu nepočítala nikdy více než stě tisíce obyvatel.

Prvním dobyvatelem Lužice byl Karel

Pope Hopes That Synod Will Lead Catholics to the Bible

The world Synod of Bishops on the Bible will take place at the Vatican Oct. 5-26. The theme for the synod is "The Word of God in the Life and Mission of the Church."

This, and the story below is part of a series of articles provided by the Catholic News Service on the Bible.

Pope Benedict XVI is expected to issue an apostolic letter after the synod which Scripture scholars say will have more of an impact "on how the Gospel is lived and taught in the church," than the synod itself.

When Pope Benedict XVI chose the Bible as the topic for this fall's Synod of Bishops, he turned the church's attention to an area he has long considered crucial and in need of revitalization.

The pope's concern touches several levels. For one thing, despite an upsurge in biblical interest after the Second Vatican Council, only a minority of Catholics read the Bible regularly. The pope views the lack of scriptural formation as part of a wider crisis of catechetics in the church.

At a more academic level, the pope sees a danger in modern biblical interpretation that he believes dimi-

nishes the meaning of Scripture and erodes the bond between Bible and church.

In particular, he has warned that various modern-day methods of interpreting the Bible are too limiting; for instance, some scholars read Scripture as if they are seeking to break a code and pluck out answers one by one.

Instead, Pope Benedict believes the Bible must be seen as a whole and as the word of God, in which everything relates to everything else and offers the possibility of a spiritual journey, rather than being seen as a textbook on divine matters.

So in convoking some 250 bishops for the Oct. 5-26 synod, the pope did not intend to host a forum for scriptural analysis. His primary interest is pastoral, and a main challenge is to lead more Catholics to the Bible.

As he told synod planners earlier this year, reading, interpreting and living the words of Scripture are fundamental to the faith life of Christians.

Without that, the church's great works in the modern age - including evangelization and ecumenism - are bound to stall, he said.

Nor does the pope believe that scriptural expertise comes before the simple experience of reading the Bible. As a cardinal, he once said that he shares the view of liberation theology that the Bible belongs to the people, not the scholars.

And while specialists are needed, he said, "the real and essential meaning of the Bible is something the simple believer can grasp just as well."

That's something the pope has been promoting as universal pastor since his election in 2005. The very first words of his pontificate were a quote from Scripture - a greeting from the First Letter of Peter - and his talks and sermons over the last three and a half years have included some 3,000 references to scriptural passages.

The pope once said the Bible would be one of two books he would take with him if marooned on an island (the other was St. Augustine's "Confessions.") His own familiarity with Scripture is evident in the way he cites passages even in off-the-cuff remarks.

*By John Thavis
The Observer August 29, 2008*

Profiles and oeuvres of Czech Artists

Vincent Morstadt

(1802 – 1875)

Even though he was not a native of Prague, Vincent Morstadt's oeuvre was closely associated with the city of Prague, namely with the series of vedutes which portray idyllic panoramas of the city during the first half of the 19th century. (Veduta is an Italian term which describes a painting, drawing, engraving or a print of landscape or townscape depicted with sufficient accuracy for topographical identification. The term is particularly associated with 18th century Italian art, such as Canaletto's paintings of Venice.)

Morstadt arrived in Prague in 1813 and at the age of 17, while still a student at the New Town piarist gymnasium, he published his first views of the city in the periodical *Hyllos*. He continued his studies at the law school and practiced law until 1867 at which time he retired in order to devote his full time pursuing his artistic hobby. As an attorney he had served at the courts of Lohotek, Trutnov, Hradec Králové and in Prague, but drawing of landscapes remained his lifelong consuming passion.

For half a century he observed and sketched his beloved city in all its hues and mutations. He used binoculars to capture the landscape and architectural features in most authentic details. His charming drawings remain popular for their nostalgic allure. They capture the holiday atmosphere of leisurely strolls through the public parks established by Count Chotek as a replacement for the obsolete town fortifications.

Gothic and Baroque Prague went through a historical transition at the beginning of the 19th century. The city seemed to have awakened from its lethargy and the young bourgeois society came to the forefront. The town and its streets were overflowing with joyful life while the Czech revivalist move-

The Old Town of Prague from the island Kampa

ment reached a new, higher phase of activities. This is how the Prague metropolis was born, the political, cultural and economic center of the Czech nation. This process naturally also changed the overall appearance of Prague.

Vincent Morstadt remains a unique witness of this process by producing faithfully and accurately, with exceptional perseverance and enthusiasm works of art which portray the growing and developing city while documenting the charm and magic of the 19th century Prague, the beauty of its architecture as well as the life in its streets.

Despite the fact that the collection of picturesque scenes of Prague was originally intended to acquaint the foreign visitors with the city's monuments and landmarks, it has remained a most remarkable souvenir of Prague to this day. As soon as the first of these graphic sheets appeared in 1829 they were received very favorably by the renowned historian František Palacký. In agreement with his contemporaries, Palacký recognized their value especially in the way the artist mastered the representation of architecture by choosing the most favorable location to survey the vista and maintaining the veracity of artistic rendition. Due to its documentary nature as well as artistic finesse and originality expression, Vincent Morstadt deserves the reputation of an outstanding master of Czech realistic drawing of the first half of the 19th century. The vedutes created long before the invention of photography are priceless chronicles of the ancient city in the heart of Europe which survived numerous previous as well as subsequent invasions, floods and conflagrations to remain one of the most attractive destinations of foreign visitors.

Tony Jandáček

Hradčany, the Lesser Town and the Charles bridge

Photo on the back page:

Vincent Morstadt (1830):

View of the Prague Castle from the northeast

